

Varför inte engagera sig – när *man* kan?

– En intervjustudie om varför få före detta elitsatsande kvinnor finns på ledande positioner i svensk tennis

Linn Brozén och Jenny Lindström

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Examensarbete 46: 2006
Sport Management: 2003-2006
Handledare: Leif Yttergren

Sammanfattning

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien var att undersöka bristen på kvinnor på ledande positioner i svensk tennis och vi har använt oss av följande frågeställningar: Varför finns det så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis? Finns det något intresse från de före detta elitsatsande kvinnorna att vara en del av svensk tennis? Vad kan de före detta elitsatsande kvinnorna bidra med till tennisen? Vad upplever de få före detta elitsatsande kvinnor som finns på ledande positioner idag? Vilka argument finns för jämställd tennis och finns det före detta elitsatsande män på ledande positioner i svensk tennis? Vad tycker en man på ledande position om att så få före detta elitsatsande kvinnor inte finns på ledande positioner?

Metod

Vi valde att först granska hur många före detta elitsatsande kvinnor och män som är aktiva i svensk tennis idag för att få en tydlig bakgrund till problemområdet. Detta har genomförts genom en kvantitativ studie, och en genomgång av skriftligt källmaterial. Vi har även utfört en kvalitativ intervjustudie med 8 före detta elitsatsande kvinnor och 1 man.

Resultat

Det finns före detta elitsatsande män på ledande positioner och orsaken till att det i princip bara finns män och inte före detta elitsatsande kvinnor, är den homosocialitet som råder i svensk tennis. Alla kvinnor kan bidra med kunskap och erfarenhet, men få vill göra det på grund av homosocialiseringsproblematiken. De få före detta elitsatsande kvinnor som finns på ledande positioner, beskriver samma erfarenheter som de kvinnor som inte finns på ledande positioner, vilket visar att förändringar inte har skett i svensk tenniskultur.

Slutsats

Det finns få före detta elitsatsande kvinnor i svensk tennis, men överhuvudtaget lyser kvinnorna med sin frånvaro. Svensk tennis måste börja arbeta aktivt med jämställdhet och ta tag i homosocialiseringsproblemet. Fler kvinnor på ledande positioner gynnar svensk tennis i form av ökade intäkter både från RF-bidrag och från övriga verksamhetsintäkter. Jämställd könsfördelning ger dessutom ett bättre arbetsklimat eftersom vi får in både kvinnligt och manligt synsätt i verksamheten.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
1 INLEDNING	5
1.1 BAKGRUND	5
1.2 KÖNSFÖRDELNING I SVENSK TENNIS	5
1.3 TENNIS I ETT STÖRRE SAMMANHANG	7
1.4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	9
1.5 DEFINITIONER	9
1.6 TIDIGARE FORSKNING OCH TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	10
1.7 IDROTTENS JÄMSTÄLLDHETSARBETE	12
1.8 TENNISENS JÄMSTÄLLDHETSARBETE	13
2 METOD	15
2.1 LITTERATUR	15
2.2 VAL AV METOD	15
2.3 DATAINSAMLING	16
2.4 URVAL	16
2.4.1 Namnlista	16
2.4.2 Intervjupersoner	17
2.5 AVGRÄNSNINGAR	17
2.6 VALIDITET	17
2.7 RELIABILITET	18
3 RESULTAT	19
3.1 FINNS DET FÖRE DETTA ELITSATSANDE MÄN PÅ LEDANDE POSITIONER I SVENSK TENNIS?	19
3.2 VARFÖR FINNS DET SÅ FÅ FÖRE DETTA ELITSATSANDE KVINNOR PÅ LEDANDE POSITIONER I SVENSK TENNIS?	19
3.2.1 "Sanningar i väggarna" och problem på Svenska Tennisförbundet	19
3.2.2 Mannen är norm	22
3.2.3 Ingen förfrågan	23
3.3 VAD UPPLÉVER FÖR DETTA ELITSATSANDE KVINNOR SOM ÄR AKTIVA IDAG PÅ LEDANDE POSITIONER I SVENSK TENNIS?	24
3.4 VARFÖR ÄR DET VIKTIGT MED JÄMSTÄLLD TENNIS?	25
3.4.1 Kvinnligt ledarskap – kontra manligt, varför behövs båda?	27
3.5 VAD SKULLE DE FÖRE DETTA ELITSATSANDE KVINNOR KUNNA BIDRA MED?	29
3.5.1 Kvinnorna vill vara aktiva inom utbildning	29
3.5.2 Kvinnorna uppmanar till jämställdhetsplan	30
3.6 FINNS DET NÅGOT INTRESSE FRÅN DE FÖRE DETTA ELITSATSANDE KVINNORNA ATT VARA EN DEL AV SVENSK TENNIS?	31
3.6.1 De positivt inställda	31
3.6.2 De negativt inställda	31
3.7 VAD TYCKER EN MAN PÅ LEDANDE POSITION OM ATT SÅ FÅ FÖRE DETTA ELITSATSANDE KVINNOR INTE FINNS PÅ LEDANDE POSITIONER?	32
4 SAMMANFATTANDE DISKUSSION	35
4.1 KVINNORNAS BILD AV SVENSK TENNIS	35
4.2 HOMOSOCIALITET I SVENSK TENNIS	36
4.3 MÄNNEN VILL MEN VET INTE HUR	37
4.4 VARFÖR ÄR DET VIKTIGT MED JÄMSTÄLLD TENNIS?	37
4.5 INGA FLER SIDOPROJEKT – SVENSK TENNIS MÅSTE VILJA SATSA PÅ JÄMSTÄLLDHET	38
4.6 JÄMSTÄLLD ARBETSMILJÖ – BÄTTRE OCH ROLIGARE ARBETSKLIMAT	39
4.7 MER KVINNLIGT LEDARSKAP BEHÖVS I SVENSK TENNIS	39
4.8 DEN EKONOMISKA ASPEKTEN – INTÄKTERNA KOMMER ATT PÅVERKAS	40
4.9 SLUTSATS	41
4.10 FORTSATT FORSKNING	42

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING.....	43
BILAGA 1 - KÄLL- OCH LITTERATURSÖKNING.....	45
BILAGA 2 - INTERVJUGUIDE	46
BILAGA 3 - FIGURER	47

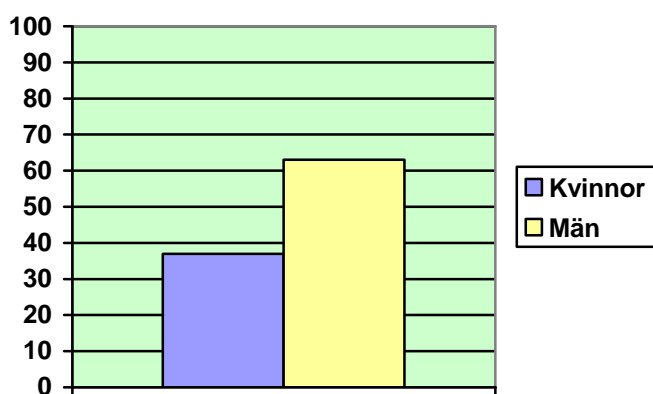
1 Inledning

1.1 Bakgrund

Svenska Tennisförbundet (SvTF) firar 100-årsjubileum den 26 november 2006. Under dessa 100 år har svensk tennis samlat på sig en gedigen tennishistoria. Idag består förbundet av 552 anslutna tennisklubbar som tillsammans disponerar över ca 103 100 medlemmar.¹ Förbundet består även av 23 specialdistriktsförbund (SDF). SvTF är det 16:e största specialförbundet i medlemsantal av 68 stycken som är anslutna till RF. SvTF blev medlem i Riksidrottsförbundet år 1906 och hör till de första specialidrottsförbund som ingick medlemskap.²

1.2 Könsfördelning i svensk tennis

En omfattande enkätundersökning genomfördes i början av 2000-talet av Henrik Ekersund som var ansvarig för utvecklingsblocket på Svenska Tennisförbundet. Det han undersökte var bland annat hur svensk tennis såg ut inom olika segment, däribland medlemsprognoser och könsfördelning. Medlemsfördelningen mellan könen var 67% män och 33% kvinnor.³

Figur 1 – Medlemsfördelningen mellan könen i %

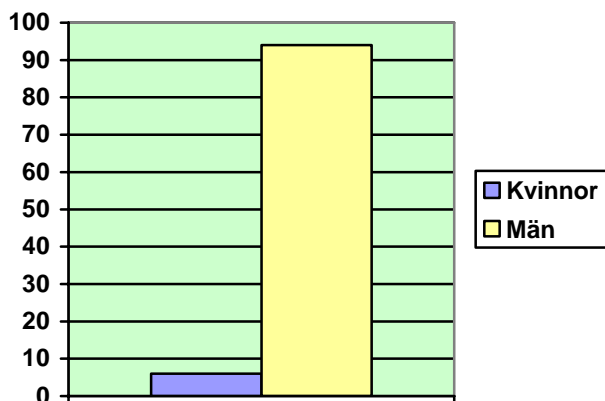
Könsfördelningen mellan tränare/ledare ute i landets tennisklubbar var 83% män och 17% kvinnor. I samma undersökning visade det sig också att könsfördelningen mellan

1 <it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, *Idrotten i siffror 2004*, <<http://www.rf.se/t3.asp?p=14967>>, Pdf-format, (2005-12-02), s. 9.

2 <it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, <<http://www.rf.se/Organisation.asp?WCI=wiStart>>, (2006-01-25)

3 Henrik Ekersund, *Nulägesrapport 2000 – En sammanställning av en riksomfattande enkätundersökning genomförd under hösten år 2000*, Svenska Tennisförbundet, Utvecklingsblocket, pappersformat, s. 3.

heltidsanställda tränare/ledare i Sveriges tennisklubbar var ca 94% män och 6% kvinnor.⁴

Figur 2 - Könsfördelningen mellan heltidsanställda tränare/ledare i Sveriges tennisklubbar i %

Svenska Tennisförbundet har idag 18 stycken anställda/timanställda varav 12 stycken är män. Av de 6 kvinnorna arbetar 2 stycken som sekreterare, 1 är ekonom, 1 kvinna är generalsekreterarens assistent samt 2 stycken är coacher. De kvinnliga coacherna är inte heltidsanställda.⁵

Av de 23 specialdistriktsförbunden har endast ett SDF en kvinnlig ordförande.

Könsfördelningen mellan kvinnor och män i SDF: s och SvTF: s styrelser är sammanlagt 20% kvinnor och 80% män. Detta baseras på totalt 182 personer, 146 män och 36 kvinnor.

Generalsekreterare, sportchef, assisterande sportchef, informationsansvarig för SvTF, ordförande i SvTF:s förbundsstyrelse och valberedning är samtliga män. Svenska Tennisförbundet har 12 råd/kommittéer som tillsammans består av 43 personer, 5 av dem är kvinnor. 9 av råden/kommittéerna har en ordförande, samtliga är män. Av de 23 specialdistriktsförbund som har befattningen vice ordförande, är det endast ett SDF som har en kvinnlig vice ordförande. Vi har endast hittat manliga ordförande i SDF: s valberedningar.⁶ För mer figurer se bilaga 3.

Svenska Tennisförbundet genomför också den högsta tränarutbildningen i Sverige för blivande tennistränare och har totalt 9 instruktörer till sitt förfogande, samtliga är män. Davis

4 Ekersund, s. 12.

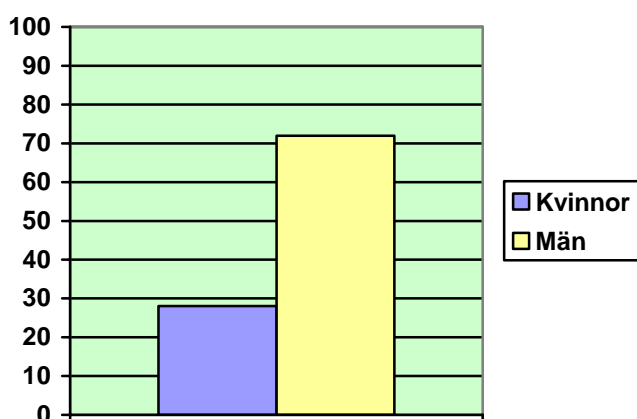
5 <webmaster@tennis.se>, Svenska Tennisförbundet, <<http://www.tennis.se/t2.asp?p=48469>>, (2006-01-25)

6 <webmaster@tennis.se>, Svenska Tennisförbundet, <<http://www.tennis.se/t2.asp?p=48469>>, (2006-01-26)

Cuplaget, Svenska herrlandslaget, har en manlig förbundskapten och FED Cuplaget, Svenska Damlandslaget, har en kvinnlig förbundskapten.⁷

1.3 Tennis i ett större sammanhang

Tennisen är inte på något sätt unik när det gäller att vara en ojämsställd idrott. 57 av 68 specialförbund har minst 50% aktiva män.⁸ Om man adderar antalet medlemmar i samtliga specialförbund så utgör kvinnor 40% och män 60% av de aktiva medlemmarna i specialförbunden.⁹ I SF: s styrelser är 72% av styrelseledamöterna män och 28% kvinnor.¹⁰

Figur 3 - Könsfördelningen i SF:s styrelser

I näringslivet är den siffran ännu högre exempelvis i börsnoterade bolag, där 86% av styrelseledamöterna är män.¹¹ Sverige ses som världens mest jämställda land, men vi har fortfarande en lång bit att vandra för att räknas som jämställt.¹² När det gäller ordförandeposten och generalsekreterarstolen i specialförbunden, är det totalt 84% män som innehar de positionerna. Könsfördelningen i SF: s valberedningar är 65% män och 35% kvinnor. 82% av landslagstränarna i specialförbunden är män.¹³ Den betydelse som begreppet jämställdhet ges i organisationen i ett specialförbund och ledningens inställning till jämställdhetsfrågor, påverkar givetvis vilka förändringsåtgärder som blir möjliga att fullborda

7 <webmaster@tennis.se>, Svenska Tennisförbundet, <http://www.tennis.se/t2.asp?p=48469>, (2006-02-04)

8 Riksidrottsförbundet, *Kvinnor och män inom idrotten 2004* – Statistik från Riksidrottsförbundet, FoU 2005:3, Stockholm 2005, s. 5.

9 Riksidrottsförbundet, *Kvinnor och män inom idrotten 2004* – Statistik från Riksidrottsförbundet, s. 4.

10 Riksidrottsförbundet, *Kvinnor och män inom idrotten 2004* – Statistik från Riksidrottsförbundet, s. 6.

11 <it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, *Idrotten i siffror 2004*, <http://www.rf.se/t3.asp?p=14967>, Pdf-format, (2005-12-02), s. 9.

12 Ingela Cerderberg, Eva Olofsson, *En katt bland hermelineer – forskningsöversikt om kvinnor och ledarskap*, RF, (AB Danagård Grafiska, Ödeshög 1996), s. 10.

13 Riksidrottsförbundet, *Kvinnor och män inom idrotten 2004* – Statistik från Riksidrottsförbundet, s. 11.

och vilka förändringar i praktiken som verkligen händer. Inom idrottsrörelsen är ordförandes inställning till jämställdhetsarbetet särskilt betydelsefullt eftersom de riktlinjer som RF utformar inte är tvingade. Den idrottsliga verksamheten regleras inte av jämställdhetslagen.¹⁴

Vid en omfattande enkätundersökning 2004 svarade 59 av 67 ordförande på ett enkätformulär. På den direkta frågan om flickor/kvinnor respektive pojkar/män idag har samma möjligheter att utöva idrott svarar 95% av förbundens ordförande ja. 9 av 10 ordförande anser också att kvinnligt och manligt idrottande har likvärdig status i deras specialförbund. Uppfattningen om jämställdhet anses som en viktig fråga att arbeta med eftersom det ska vara lika villkor för alla. Ordförandena tycker också att det är viktigt att få fler kvinnliga ledare till deras idrott samt att man vill få fler kvinnor att bli förtroendevalda. Men egentligen finns det inget problem att arbeta med därför att flickor/kvinnor och pojkar/män redan har samma möjligheter att utöva sin idrott, enligt ordförandena i specialförbunden.¹⁵ Dock ser verkligen annorlunda ut eftersom endast 55% av förbunden har någon ansvarig för jämställdhetsfrågor. Det är enbart 40% av förbunden som har budgeterade medel för att arbeta med jämställdhetsfrågor och jämställdhetsplan, och endast 39% av dem som har en egen jämställdhetsplan.¹⁶

Flera ordförande säger att förklaringen till varför det är så få kvinnor i beslutande organ inom deras förbund, är att kvinnor inte vill engagera sig. Kvinnornas bristande intresse eller bristande förmåga leder till att det är svårt att rekrytera kvinnor till styrelserna, enligt ordförandena. Väldigt få förbund har kartlagt möjligheterna för kvinnor och män att idrotta på lika villkor, men ändå säger nästan alla ordförande att både kvinnor och män har möjlighet att utöva deras idrott på lika villkor. De nya riktlinjerna från Riksidrottsförbundet innebär att respektive specialförbund skall visa hur resurserna fördelas mellan könen. De flesta specialförbund har än idag ingen uppdelad budget och det blir svårt att synliggöra resultatet. RF betonar också att respektive specialförbund ska i allt beslutsunderlag redovisa könsuppdelad statistik och faktaunderlag. Det var bara 15% av förbunden som gjorde det i verksamheten.¹⁷ Ordförandena var i princip rörande överens om att valberedningarna har en viktig roll att fylla eftersom de kan påverka utgången oerhört mycket när det gäller

---

14 Frida Averbo, *På lika villkor – Om könsordning och jämställdhetsarbete inom idrotten*, Riksidrottsförbundet, (Stockholm 2004), s. 29.

15 Frida Averbo, s. 29

16 Ibid.

17 Frida Averbo, s. 30.

jämställdhetsperspektivet i styrelserna. I de förbund som hade haft utbildning i jämställdhet, ca 40% i någon form, visade det sig att förbundens valberedare är den grupp som i lägst antal förbund har fått utbildning, bara 16%.¹⁸

1.4 Syfte och frågeställningar

Författarnas övergripande syfte med uppsatsen är att undersöka bristen på kvinnor på ledande positioner i svensk tennis. Författarnas sekundära syfte är att problematisera jämställdhetsfrågan i svensk tennis. För att uppnå syftet har författarna använt sig av följande frågeställningar:

- Finns det före detta elitsatsande män på ledande positioner i svensk tennis?
- Varför finns det så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis?
- Vad upplever för detta elitsatsande kvinnor som är aktiva idag på ledande positioner i svensk tennis?
- Vilka argument finns för jämställd tennis?
- Vad kan de före detta elitsatsande kvinnorna bidra med till svensk tennis?
- Finns det något intresse från de före detta elitsatsande kvinnorna att vara en del av svensk tennis?
- Vad tycker en man på ledande position om att så få före detta elitsatsande kvinnor inte finns på ledande positioner?

1.5 Definitioner

Svensk tennis – klubbar, distrikt, förbund, medlemmar och anställda.

Ledande position – person som är aktiv ledamot i en styrelse, valberedning. Anställd som klubbdirektör, sportchef, chefstränare, tränare för klubb, anställd för ett specialdistrikt eller Svenska Tennisförbundet.

Före detta elitsatsande kvinnor – De har alternativt spelat i Svenska damlandslaget, svenska juniorlandslaget, spelat minst en SM-final, eller spelat en Kalle Anka Cup-final (världens största juniorturnering i deltagarantal).

Jämställd tennis¹⁹ – Med jämställd tennis menar vi att flickor och pojkar, kvinnor och män inom svensk tennis ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter och ska dela

---

¹⁸ Frida Averbo, s. 31.

¹⁹ Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 4.

inflytande och ansvar. Jämställdhet är ett normativt begrepp som rör relationen mellan kvinnor och män.²⁰ Vi valde att byta ut ordet idrott till tennis, och ordet idrottsrörelse till svensk tennis som även skulle kunna ha översatts till tenniströrelse ur ordlistan från Idrottens jämställdhetsplan.

1.6 Tidigare forskning och teoretiska utgångspunkter

Inom den forskning som problematiserar relationen mellan kvinnor och män använder man ofta begreppet genus i olika bemärkelser.²¹ Begreppet används i forskningssammanhang för att förklara skillnader mellan könen som inte är biologiskt givna utan socialt formade.²² Ingela Cederberg och Eva Olofsson har i deras forskningsöversikt; *En katt bland hermeliner – forskningsöversikt om kvinnor och ledarskap*, beskrivit att det finns skillnader i hur vi lever vårt liv. Man som kvinna, ses som kulturellt och socialt skapade och inte biologiskt givna. Ojämställda könsordningar är formade av personer och kan faktiskt ändras genom mänskliga beslut.²³

Yvonne Hirdman, historiker och professor vid Arbetslivsinstitutet och Historiska institutionen vid Stockholms universitet, vill att ett ord som genus ska förstås och användas, som ett ord som gör att vi ser det vi inte såg tidigare. Hon vill att man tack vare det begreppet ska kunna se hur människor formas och formar sig till man och kvinna. Dessa formeringar syns i samhället på olika sätt, i ekonomin, i politiken, i näringslivet osv.²⁴ Hon beskriver att man spelar sin könsroll därför att det biologiska könet regisserar fram det. Begreppet genus är också praktiskt att ha för att förstå och kunna diskutera, att genus är något som inte bara binder vid kroppar, utan vid allt vi säger, gör, tänker osv. Tankarna om manligt och kvinnligt, man och kvinna, genomsyrar världen omkring oss och fyller platser, situationer, politik, arbete.²⁵ Historien har haft mannen som norm och vi lever med den normen till stora delar än idag. Men mannen som norm representerar också något helt annat annorlunda, som inte har med styrka och andra fysiska jämförelser med kvinnan att göra. Det handlar om en jämförelse

---

20 Jämställdhetspolitiken inför 2000-talet. (Regeringens skrivelse 1999/2000:24.)

21 Nationella sekretariatet för genusforskning, *Kön eller genus*, sidan 4 (Göteborg 1999)

22 Ibid.

23 Ingela Cederberg, Eva Olofsson, s. 75.

24 Yvonne Hirdman, *Genus – om det stabila föränderliga former*, (Malmö, 2003), s. 11.

25 Ibid. s.16.

mellan kvinna – och människa. Människan har definierats som man och varit en prototyp och är det än idag.²⁶

Forskning om genus och idrott växte fram i slutet på 1960-talet då kön och könsskillnader blev ett väsentligt tema.²⁷ Det var dock först 1989 det skedde ett genomslag då pedagogen Eva Olofsson vid Umeå universitet lade fram en idrottsavhandling med ett kvinnoperspektiv med titeln *Har kvinnorna en sportlig chans? – Den svenska idrottsrörelsen och kvinnorna under 1900-talet*. Syftet med avhandlingen var att beskriva och förstå villkoren för kvinnors deltagande i idrott, såsom de uppställts av Riksidrottsförbundet och dess medlemsorganisationer.²⁸ Hon beskrev idrottens genussystem och kom fram till slutsatsen att ”idrotten har skapats av och för män och dessutom beskrivits av män”.²⁹

En kartläggning av attityder till jämställdhet bland personer på ledande positioner, samt utförda jämställdhetsåtgärder inom specialförbunden, verkställdes 1993 av Kerstin Dorfinger och Katarina Moström. Kartläggningen visade bland annat att många av de ledande personerna inte är medvetna om innehållet i *Idrottens jämställdhetsplan*. Att öka andelen kvinnor i beslutande organ anses vara upp till kvinnorna själva och frågan har därför låg status. De ledande personerna kan inte se att kvinnor behandlas annorlunda på grund av sitt kön. Kvotering som metod avvisas starkt därför att det anses sänka kraven på kompetens.³⁰

Homosocialitet betyder att vi har lättare att värdera personer högre som tänker och agerar liknande oss själva.³¹ Det finns en rad studier som visar att homosocialitet är mycket viktigt på chefsnivå då beslutsfattare i de flesta situationer ger företräde åt personer som personlighetsmässigt liknar dem själva och det är dessa som sporras och hjälps framåt.³² Homosocialitet är en samhörighetskänsla mellan personer av samma kön. Begreppet används av genusforskare. Manlig homosocialitet anses av dessa vara en delförklaring till att män skulle, på osakliga grunder, välja andra män, framför kvinnor, till chefsposter.³³

---

26 Ibid. s. 59.

27 Håkan Larsson, *Iscensättning av kön i idrott. En nutidshistoria om idrottsmannen och idrottskvinnan*, (Stockholm, 2001), s. 228.

28 Eva Olofsson, *Har kvinnorna en sportlig chans? – Den svenska idrottsrörelsen och kvinnorna under 1900-talet*, (Umeå 1989), s. 15.

29 Ingela Cerderberg, Eva Olofsson, s. 182.

30 Frida Averbo, s. 7.

31 Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 23.

32 Ingela Cerderberg, Eva Olofsson, s. 49.

33 <<http://susning.nu/Homosocialitet>>, (2006-03-10)

En stor undersökning visar att 50% av ordförandena och 75% av kvinnliga ledamöter i specialförbundens styrelser uppfattar en skiljaktighet mellan kvinnor och män och deras syn på idrott. Resultatet visar att män är mer tävlingsinriktade än kvinnor, medan kvinnor lägger tonvikten på den sociala samhörigheten som ger ökat samarbete och bättre resultat. De har även olika uppfattningar rörande elitidrott där kvinnor önskar bredda basen och männen önskar satsa på eliten. Kvinnors delaktighet i idrotten anses påverka arbetsklimatet, det leder inte till burdusa förändringar, men möten blir mindre formella och umgängesklimatet behagligare. Kvinnorna i undersökningen ser sig som resultatnriktade och strävar efter förändringar, de upplever arbetet i styrelsen som segt. Kvinnorna vill ha en känsla av att göra nytta och ha roligt. Män ser positionen som ett prestigefyllt mål där strategin blir att stanna kvar så länge som möjligt.³⁴

Undersökningar som har genomförts inom idrottsrörelsen med avseende på förhållandet mellan könen, har relativt ensidigt problematiserat flickors och kvinnors roll och medverkan i idrott, medan manligt deltagande setts som oproblematiskt. Flertalet studier har även fokuserat på skillnader mellan könen. Detta kan få till följd att kvinnors deltagande i idrott riskerar att uppfattas som alltmer problematiskt. Inte förrän manligt medverkande i idrott problematiseras på likartat sätt, kommer vi att kunna närma oss en fullständig förståelse för strukturerna manligt och kvinnligt i idrott och hur tävlingsidrottens praktik och retorik fungerar som ett verktyg i denna konstruktion.³⁵

1.7 Idrottens jämställdhetsarbete

1989 antogs Idrottens jämställdhetsplan vid riksidrottsmötet inför 90-talet. Under 90-talet, samtidigt som Riksidrottsförbundet arbetade med idrottens jämställdhetsplan, påbörjade RF även ett stort antal studier och utredningar med fokus på idrott och genus. Undersökningarnas syfte var framför allt att förbättra kvinnors villkor inom idrottsrörelsen, både som aktiva och ledare.³⁶ I maj 2005 på RF stämman och SISU Idrottsutbildarnas förbundsstämma antogs *Idrottens jämställdhetsplan*. Den ersätter den tidigare jämställdhetsplanen från 1989. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och

---

34 Dorfinger, K & Moström, K, *Tiden hjälper till – men räcker inte! – om jämställdhet inom idrotten*. (Stockholm: Jämställdhetsutveckling AB, 1995), Sveriges Riksidrottsförbund, Forskning och Utveckling, s. 45.

35 Håkan Larsson, "Att bli bra, eller bara snacka med kompisar" – *En studie om idrott och genus*, (Stockholm 1998), s. 17

36 Larsson, (2001), sidan 244.

skyldigheter på alla nivåer och inom alla områden.³⁷ Den tidigare jämställdhetsplanen från 1989 har hjälpt till att bättra på jämställdheten, men förbättringen åstadkom främst under åren fram till 1997. Efter detta har utvecklingen i detta hänseende stagnerat och målen blev långt ifrån infriade.³⁸ Därför beslutades om en ny *Idrottens jämställdhetsplan*, med nya mål och riktlinjer.

De nya riktlinjerna innebär att jämställdhetsarbetet ska integreras i det ordinarie arbetet och inte sidoordnas som en enskild fråga.³⁹ Jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i den löpande verksamheten och genomsyra alla verksamhetsområden där både kvinnor och män får fatta beslut. Detta förutsätter att det finns kunskap om jämställdhetsfrågor hos ledare, tränare, förtroendevalda, och anställda på alla nivåer inom idrotten.⁴⁰

1.8 Tennisens jämställdhetsarbete

Det finns ingen jämställdhetsplan i tennisen. Det finns heller inget jämställdhetsprogram med åtgärder på någon nivå, varken specialdistrikt eller förbunds nivå. Däremot blev en av författarna kontaktade under arbetets gång av en anställd på Svenska Tennisförbundet, att närvara vid ett möte för att diskutera hur svensk tennis ska få fler tjejer att börja spela och hur vi får in fler kvinnliga ledare i sporten.

RF uppmanar idag samtliga SF att utforma egna jämställdhetsprogram med åtgärder som bidrar till att inriktningen i *Idrottens jämställdhetsplan* infrias. RF uppmanar även SF att senast 2007 utveckla utbildningsplaner för grundläggande jämställdhetskunskap och tillvägagångssätt för spridning av dessa. RF uppmanar också samtliga SF att bland sina förtroendevalda, utse två jämställdhetsansvariga, en man och kvinna, och rapportera in dessa till RF. Senast 2009 uppmanas även varje specialförbund ge utbildning till sina förtroendevalda, ledare, tränare och anställda så att de tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet i sitt dagliga arbete. Därefter kan en utbildningsplan gälla för alla nytillträdda.⁴¹ Svenska Tennisförbundet har inte genomfört något av ovanstående, och hade vid uppsatsens skrivande

---

37 <it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, <http://www.rf.se/t3.asp?p=26285&x=1&a=30931>, (2006-01-30)

38 Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 6.

39 Frida Averbo, s. 7.

40 Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, Stockholm, juli, 2005, s. 6.

41 Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 16.

ingen tidsplan eller förankring i organisationen av det jämställdhetsarbete som RF uppmanar SF till.⁴²

---

⁴² Telefonsamtal 12/3 2006, intervjuobjekt D

2 Metod

2.1 Litteratur

För att inledningsvis skaffa oss en bra bild över det valda forskningsområdet genomfördes sökningar i databaser över artiklar, böcker och rapporter. De databaser som i första hand har utnyttjats är IRIS, Sport Discus och DIVA. De sökord som vi främst har använt oss av är kvinnor, ledarskap, tennis, diskriminering och jämställdhet. Orden har använts separat och i kombinationer, både på engelska och på svenska. Vi har även läst in oss på rapporter från Riksidrottsförbundet, till exempel *Idrottens jämställdhetsplan*, *På lika villkor* och *Idrott kön och genus*. Se även bilaga 1 för utförligare information om sökning av källor. Syftet med vårt val av litteratur och innehållet i avsnittet bakgrund har varit att kunna ge läsaren en bild av det problemområde som vi behandlar i vår uppsats. Vi har även velat få en djupare inblick i ämnet för att lättare kunna förstå och tolka våra resultat. Vi har sökt material som även ska beskriva jämställdhetsarbetet i samhället i stort, och inte bara inom idrotten eftersom detta inte enbart är ett problem inom idrottsrörelsen.

2.2 Val av metod

Vårt syfte var att undersöka bristen på kvinnor på ledande positioner i svensk tennis. Vi har valt att först granska hur många före detta elitsatsande kvinnor och män som är aktiva i svensk tennis i dag. För att få en tydlig bakgrund till detta problemområde har vi genomfört en kvantitativ studie.⁴³ Vi har även genomfört en kvalitativ intervjustudie⁴⁴ med före detta elitsatsande kvinnor och även med en man som är aktiv inom svensk tennis.

Innan vi genomförde intervjuerna skapade vi en intervjuguide där vi skrev ner de frågeområden som vi skulle behandla under intervjuerna. Guiden hade vi sedan med oss både i minnet och i pappersform vid intervjuerna. Detta för att undvika att vi skulle glömma någon fråga. Jan Trost behandlar i sin bok, *Kvalitativa intervjuer*, hur man brukar skilja mellan grader av standardisering och strukturering.⁴⁵ Våra intervjuer har kännetecknats av en låg grad av standardisering genom att vårt ordval har varierat mellan intervjuerna, vi har ställt

---

43 Idar Magne Holme, Bernt Krohn Solvang, *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, (Studentlitteratur, Lund 1991), s. 13.

44 Ibid. s. 19.

45 Jan, Trost, *Kvalitativa intervjuer*, (Studentlitteratur, Lund, 1993, 1997), s. 19-22.

frågorna i olika följd och följdfrågor ha formulerats beroende av tidigare svar. Struktureringen på intervjuerna har däremot varit hög eftersom vi har haft ett klart syfte med våra frågor och behandlat samma områden med de intervjuade.

2.3 Datainsamling

Den kvantitativa studien har gått ut på att ta reda på hur många av 94 före detta elitsatsande kvinnor och 96 före detta elitsatsande män som är aktiva inom svensk tennis idag.

Tillvägagångssättet för att ta reda på detta har varit genom mail - och telefonkontakt med de före detta aktiva, samt kontakt med personer som känner till vad de före detta aktiva gör idag. Många har också kunnat uteslutas tidigt eftersom registerutdrag förtäljer att de inte är medlemmar i någon tennisklubb i Sverige vilket betyder att de heller inte kan vara aktiva inom svensk tennis idag.

Vår kvalitativa intervjustudie bygger på 9 intervjuer som är genomförda under en tvåveckorsperiod. Alla intervjuer är genomförda med personliga möten med intervjupersonerna och alla intervjupersonerna är anonyma. Anledningen till anonymiteten är att vi ville skydda den svarande då det kan vara för uppenbart vem det är och att vi ville få mer djupa och ärliga svar. Den första kontakten till intervjuerna togs per telefon, av en av författarna som har bra kännedom om svensk tennis, och därmed kunskap om vilka personer som skulle vara intressanta att intervjua. Intervjuerna ägde rum där det passade bäst för intervjupersonerna, men det var i en lugn och harmonisk miljö och tog mellan 30 och 45 minuter att genomföra. Vid sju av intervjuerna var det den ena författaren, som har god insikt i svensk tennis, som ledde intervjuerna, och vid de två övriga var det den andra författaren som ledde dessa. Orsaken till att vi båda ledde intervjuer var för att vi ansåg att vi skulle komma ännu djupare in på intervjupersonerna och att de skulle våga vara mer öppna. Vid 6 av intervjusituationerna användes bandspelare för att dokumentera innehållet. Banden finns kvar i författarnas ägo och finns även bevarande som utskrifter. De tre övriga intervjuerna har sammanställts genom författarnas anteckningar.

2.4 Urval

2.4.1 Namnlista

Kriterierna för urvalet av de 94 före detta elitsatsande kvinnorna och de 96 före detta elitsatsande männen, var att de ska ha deltagit i en Kalle Anka cup - final (världens största

juniorturnering i deltagarantal) eller alternativt deltagit i en SM -final. Urvalet gäller från åren 1970 – 2000 för både män och kvinnor. De elitsatsande männen och kvinnorna är geografiskt utspridda över Sverige och tävlade för olika landskap och klubbar.

2.4.2 Intervjupersoner

När vi gjorde urvalet av de åtta före detta elitsatsande kvinnorna så var det en förutsättning att de fanns med på listan över de 94 före detta elitsatsande kvinnorna som vi har tagit fram. Det var viktigt för oss att träffa dessa kvinnor personligen. Vi ansåg att det var betydelsefullt att det fanns en möjlighet att uppfatta kroppsspråk och betoningar hos intervjupersonerna.⁴⁶

Eftersom vi ville ha personliga möten så gjordes urvalet ur gruppen av kvinnor som bor i Stockholmsområdet, som var ca 20 stycken. Vi ville intervjua före detta elitsatsande kvinnor som är aktiva på ledande positioner i svensk tennis idag, men även de som har varit aktiva på ledande positioner och som har lämnat svensk tennis och de som aldrig har haft en ledande position. Detta för att vi skulle ha möjlighet att besvara våra frågeställningar så utförligt som möjligt. Förutom detta ville vi också intervjua kvinnor i olika åldrar så att vi skulle få en så bred bild som möjligt. Vi valde även att intervjua en man som har en ledande roll inom svensk tennis. Detta beslut togs tack vare att denna man idag är inblandad gällande jämställdhetsfrågor i svensk tennis.

2.5 Avgränsningar

Vårt syfte är att undersöka bristen på kvinnor på ledande positioner i svensk tennis, men vi har valt att fokusera på före detta elitsatsande kvinnors frånvaro. Anledningen till det är att en av författarna har tidigare varit en före detta elitsatsande kvinna. Författaren är på en ledande position i svensk tennis idag, men upplever att hon är en av få som är aktiv. Vi har inte kunnat bortse från den övriga idrottsrörelsen eller samhället i stort. Det blir tvärtom oerhört viktigt att förstå den svenska idrottsrörelsen och det svenska samhällets jämställdhetsarbete. Vi kommer inte att ge ett fullständigt svar på vad man ska göra för att få in fler kvinnor på ledande positioner.

2.6 Validitet

Traditionellt menar man med validitet att frågan ska mäta det den är avsedd att mäta.⁴⁷ Vi har försökt öka validiteten genom att vi själva har genomfört alla intervjuer och vi har tydligt

---

⁴⁶ Trost, s. 72.

⁴⁷ Trost, s. 101.

redogjort för de val vi gjort i vår studie och grundligt beskrivit hur forskningsprocessen har gått till. För att stärka validiteten försökte vi att genomgående vid intervjutillfällena ställa samma frågor som besvarar syftet och frågeställningarna.

2.7 Reliabilitet

Hög reliabilitet innebär att en studie ska kunna upprepas och ge exakt samma resultat.⁴⁸

Reliabiliteten i vår uppsats kan anses vara problematisk då vi som författare kan ifrågasättas att vara objektiva. Detta på grund av vår frågeställning där det görs ett påstående att det finns få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner inom svensk tennis. Det som stärker reliabiliteten är att vi har genomfört en kvantitativ undersökning där vi påvisar att vårt påstående stämmer in på verkligheten. En annan företeelse som kan sänka vår reliabilitet, är att en av författarna sitter med i Svenska Tennisförbundets styrelse och är ansvarig för en tennistävling, vilket kan medföra att hon redan har en bestämt uppfattning om vårt problemområde. Det som stärker reliabiliteten är att den andra författaren inte är insatt i svensk tennis överhuvudtaget och kan hjälpa sin medförfattare med objektiviteten. Dessutom har vi använt oss av en rad källor och forskningsstudier för att underbygga de argument vi för fram.

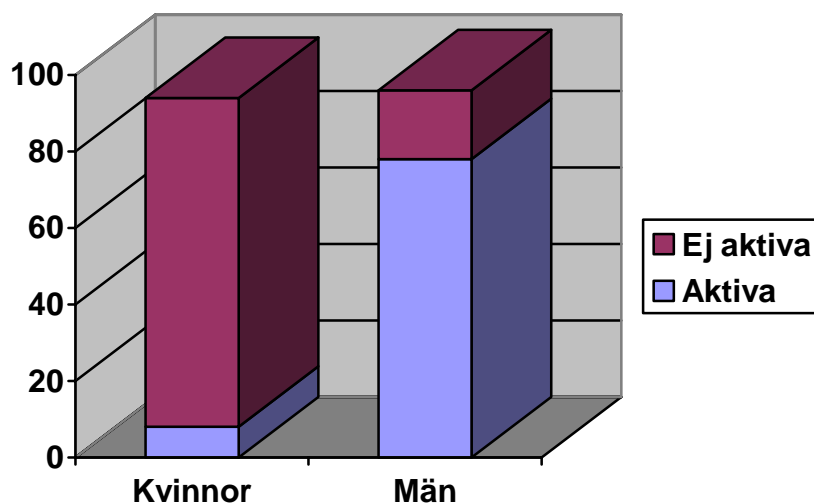
---

48 Trost, s. 99.

3 Resultat

3.1 Finns det före detta elitsatsande män på ledande positioner i svensk tennis?

Av 94 före detta elitsatsande kvinnor är det endast 8 kvinnor som är aktiva på ledande positioner i svensk tennis idag. Det ger ett förhållande på 9% som är på ledande position, kontra 91% som inte är det. När det gäller de före detta elitsatsande männen, så visade det sig att 78 av 96 av män finns på ledande positioner inom svensk tennis idag. Det innebär en fördelning på 81% på ledande positioner och 19% som inte är det. Det är alltså totalt omvända siffror och en stor skillnad gällande dessa före detta elitsatsande kvinnor och män.⁴⁹

Figur 4 - Fördelning mellan före detta elitsatsande tennisspelare som är aktiva i svensk tennis idag på ledande positioner - kvinnor och män

3.2 Varför finns det så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis?

3.2.1 "Sanningar i väggarna" och problem på Svenska Tennisförbundet

Många av de före detta elitsatsade kvinnorna pratar om att det finns sanningar som florerar i väggarna inom svensk tennis. Bilden av dessa sanningar beskrivs från olika infallsvinklar av intervjuobjekten. En kvinna säger att denna sanning bygger på att det ska vara män på ledande positioner ute i samhället. Vid ett TV-program uttalade sig en VD för ett av Sveriges största

⁴⁹ Figur 4 – Kvantitativ studie genomförd av Linn Brozén och Jenny Lindström, Januari, 2006, egen figur.

företag om varför det figurerar bonuspengar i stor mängd inom näringslivet. Hans svar löd att han var beredd att betala mycket för att få den bäst kompetenta mannen. De signalerna som han sänder ut, att det endast är män i toppen, tycker hon är en av anledningarna till varför det är så få kvinnliga ledare inom idrottsvärlden, näringslivet och politiken. Det är mycket väsentligare än vad man tror att man rensar ut dessa sanningar. Detta är inte enbart en kvinnofråga utan samtliga måste fundera på vad syftet är med att ha båda könen lika proportionerade. Att förändra de här sanningarna som sitter i väggarna och tydliggöra syftet varför vi ska ha kvinnliga ledare tar kraft och tid. Det är av stor betydelse att ge tid till förändring och se det ur ett långsiktigt perspektiv.⁵⁰ Hon ger ett exempel på hur en av dessa sanningar kan se ut.

Det är en tjej som jag tränade i somras, en junior och då är det några som säger såhär, ja det är bra, kör hårt med henne eller tjejerna liksom. Det är ju inte de så vana att göra, alltså sanningen sitter kvar, att tjejtennis, damtennis [...], de kör inte tillräckligt hårt. Den sanningen fick jag höra när jag spelade tennis, [...] men om det var någon som körde hårt så var det jag. [...] En sån sanning som ligger kvar och den är ju inte ens sann, och den tror jag förstör mer än vad vi tror. Den sanningen behöver vi titta på och tydliggöra.⁵¹

En annan kvinna berättar att denna arbetsmiljö, där det förekommer sanningar, vill inte före detta elitsatsande kvinnor jobba i. De som styr i SvTF idag, generalsekreterare och ordförande, har inte något hjärta för tennisen och sporten och det är endast några få som verkligen vill utveckla tennisen och få det mer jämställt. Kvinnor släpps inte fram på någon nivå, i vare sig klubbar, distrikt eller SvTF. Männerna sitter med makten och släpper inte in kvinnor i styrelserummen eftersom de är rädda för förändring.⁵² Ett intervjuobjekt säger att det finns få kvinnliga förebilder inom svensk tennis att se upp till och hjärtat har försvunnit hos ledningen. Det är ingen som förstår hur man ska ta hand om de som har slutat så att de inte försvinner till andra yrken, eller åtminstone engagerar sig i svensk tennis i någon form.

---

50 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

51 Ibid.

52 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

Så länge det är män som styr så kommer de inte att förstå eller vilja se att dessa kvinnor behövs i svensk tennis för att främja utvecklingen.⁵³

En intervjuperson berättar att när hon jobbade på SvTF, upplevde hon att det fanns en dålig kvinnosyn som satt i väggarna. Hon kände sig som ett "UFO" under de åren och efter att hon hade slutat, började hon tänka tillbaka på vad det var som gjorde att hon kände som hon gjorde. Hon kom fram till att hon aldrig kände sig riktigt välkommen. Den dåliga kvinnosynen märktes framför allt genom ord. Hon menar att en grupp människor som är representerad med mindre än 20% i ett sammanhang, alltid är diskriminerad. Tiden på SvTF har hon lagt bakom sig och hon orkar inte lägga någon energi på att fundera mer på det, eftersom hon mådde bra när hon slutade.⁵⁴

En annan kvinna berättar att den största orsaken till att hon slutade sin anställning på SvTF var att hon tyckte att det inte fanns någon tydlighet och långsiktighet i arbetet. Det var svårt att genomföra några stora förändringar. "Den röda tråden fanns inte, det var mer en mainstream att hålla det flytande med ledande grejer."⁵⁵ När hon hade tagit beslut att hon skulle sluta i organisationen så upplevde hon att det uppstod en tystnad. "Det var ingen som sa något, det var ingen som sa tack eller att det var synd att jag slutade, utan de svävade bara ut lite grann."⁵⁶

Ytterligare en kvinna berättar om sina erfarenheter från tiden då hon jobbade på SvTF. Hon blev snabbt uppfångad av förbundet efter att hennes aktiva karriär var slut. Hon slutade efter ca fyra år eftersom hon var trött på resandet. En annan orsak till varför hon slutade var att arbetsmiljön inte gav henne kraft och energi. Hon kände inget genuint stöd från dem som arbetade på förbundet utan kände falskhet från deras sida.⁵⁷ De tre första åren var hon oerhört entusiastiskt inför sitt arbete, men när hon började känna sig sliten och behövde uppbackning upplevde hon att den inte fanns. När hon var anställd på SvTF beskriver hon ledarskapet enligt följande: "Knappt alls, skulle jag vilja säga. Avsaknad av röd tråd genom alla de leden, rakt av. Det blev bra när det råkade hamna en bra ledare i ett visst gäng. Hade man tur blev

---

53 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

54 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo.

55 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo

56 Ibid.

57 Ibid.

det bra. Det fanns ingen struktur, ingen organisation tycker jag. Jag tror att det är bättre i dag.”⁵⁸

Ytterligare kritik mot Svenska Tennisförbundet uppenbarar sig under intervjuerna. En person berättar att hon anser att det skulle vara svårt att arbeta inom förbundet eftersom samma människor arbetar kvar och de har inga nya tankar och idéer. ”Deras ledarskap borde vara att pusha och eftersom det inte finns, har man valt att inte delta i förbundet.”⁵⁹ Hon kan också tänka sig att har man haft en bristfällig ledare, orkar man inte engagera sig, eftersom man har sett hur dåligt det har varit på förbundet. SvTF borde fokusera mer på individen och låta sig inspireras av andra idrotter. Hon menar även att styrelsen har suttit kvar för länge och att den inte har någon självkritik. Hon säger att hon själv skulle ha haft det, och att det är egendomligt att styrelsen inte försöker ändra på någonting när det går utför för förbundet.⁶⁰ En annan kvinna uttalar också kritik mot förbundsstyrelsen och säger att hon inte hade någon kontakt med styrelsemedlemmarna när hon var anställd på förbundet och att hon inte visste vem som satt i den.⁶¹ En annan åsikt är att förbundet inte har någon kunskap om hur de ska situationsanpassa sitt ledarskap.⁶²

3.2.2 Mannen är norm

En annan orsak till varför det finns så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner, är att man tappar orken som kvinna eftersom det är så gubbigt och traditionsstyrt hur det borde och ska vara. Det är en sport för män där kvinnor inte ska passa in.⁶³ ”Det är en machovärld och få kvinnor trivs i det.”⁶⁴ Normen man är så dominant att kvinnor varken vill eller kan påverka eftersom det är så mycket att börja ta tag i. Kvinnorna är en minoritet och orkar inte göra någon förändring själva. Så länge ledningen endast pratar om herrtennis och lägger tid, resurser och kraft på herrar, kommer aldrig kvinnor att lockas in i svensk tennis.⁶⁵ Mäns motiv är ofta prestige och det är känslan att ha mycket makt, som stimulerar mest. Det är inte förvånande att det är så få kvinnor inom tennisen på beslutsfattande positioner

---

58 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

59 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

60 Ibid.

61 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo

62 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

63 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

64 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo

65 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

eftersom männen bevakar sina platser och gör det som krävs för att behålla makten.⁶⁶ En av intervjupersonerna kan inte förstå att det finns så få kvinnliga ledare idag i klubbarna, men ändrar sig i samma andetag och säger att det är klart att hon förstår, det är bara några få som får frågan och som släpps fram. Hon säger att kvinnor är för kompetenta för denna tennisrörelse. Hon undrar också om någon har funderat över dessa frågor ute i klubbar och på förbund. En annan kvinna säger att hon tror att arbetsmiljön är bättre i förbundet idag än vad den var när hon arbetade där. Hon tror att eftersom det har varit så mansdominerat, har samtliga kvinnor som har börjat jobba på förbund och i klubbar, blivit en minoritet och det kan vara slitsamt. Många kvinnor är mycket engagerade från början men den mentala påfrestningen blir alldeles för ansträngande eftersom det är en arbetsmiljö som bäddar för män. Ett stort antal kvinnor börjar också arbeta inom förbund och klubbar när de är i åldern när man börjar tänka på familj och att skaffa barn. Det är förbundsmiljön inte uppbyggd för.⁶⁷

3.2.3 Ingen förfrågan

Ytterligare ett skäl som tas upp varför före detta elitsatsande kvinnor inte är aktiva är att efter avslutad elitsatsning, vill man inte se eller ta del av mer tennis. En kvinna säger att eftersom hon inte erhöll stöttning under sin karriär, orkar och vill hon inte bli kvar i tennisen. Hon menar att många kvinnor som har avslutat sin elitsatsning hamnar som tränare ute i klubbar och har inget intresse, eller uppmanas inte att jobba på administrativa poster, och väljer därigenom att ägna sig åt något annat utanför idrotten. Det mest naturliga borde vara att Svenska Tennisförbundet hörde av sig och frågade om kvinnorna kunde hjälpa till med något eftersom de skulle kunna hjälpa förbundet med kunskapsöverföring och kompetens inom några områden.⁶⁸ Denna åsikt delas av flera av de andra intervjuobjekten. En kvinna säger att de skulle kunna fråga om ens kompetens och om det finns något som man kan bidra med men det har inte förekommit.⁶⁹ En annan före detta elitsatsande kvinna har en liknande erfarenhet där SvTF inte har agerat alls efter att hennes karriär tog slut. Först när hon tog kontakt med dem fick hon respons.⁷⁰ En person tycker att det är konstigt att hon aldrig har fått en förfrågan av något förbund eller klubb, om hon kan tänkas ställa upp för svensk tennis eller engagera sig i någon verksamhet. Däremot är några av hennes vänner, som är före detta elitsatsande

---

66 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo

67 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

68 Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

69 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

70 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

män, chefstränare eller engagerad i en beslutsfattande position idag.⁷¹ Även intervjuperson I säger att förbundet inte agerade alls när hon avslutade sin tenniskarriär. Det kändes tvärtom som att hon glömdes bort. Hon gjorde heller inget allvarligt försök att bli en del av organisationen när hon slutade.⁷²

3.3 Vad upplever före detta elitsatsande kvinnor som är aktiva idag på ledande positioner i svensk tennis?

En kvinna berättar att hon anser att hon har en ledande roll, men ändå inte. Hennes idéer som hon delar med sig av, blir aldrig genomförda och tas inte på allvar, trots att hon tycker att hon har bäst kompetens inom damtennis i alla kategorier. Det skulle inte ha någon betydelse om hon skulle få en annan ledande roll. Det skulle ändå inte ske någon förändring eftersom det är män som sitter och bestämmer. Hon säger att det känns uppgivet i förbundet, och hon har hört diskussionen alldeles för länge att vi måste satsa på tjejerna. Det görs ändå inte fullt ut. Halvdanna satsningar är tydligen riktiga satsningar enligt männen. I alla fall när det gäller satsningar för tjejer. Hon tycker det är märkligt att hon inte fick någon förfrågan att jobba för svensk tennis direkt när hon slutade, utan hon fick söka upp tjänsten på eget initiativ. Hon upplever också att hon känns bortglömd, eftersom hon aldrig får inbjudningar till diverse aktiviteter SvTF genomför. Damtennis och hennes framgångar nämns alltför sällan vid officiella sammanhang, enligt henne. Hon tycker också det är konstigt att hennes manliga kolleger tycks tjäna mer och upplevs viktigare än henne själv, trots att hon jobbar mer och brinner för tennisen, säger hon. Hon förstår varför kvinnor inte orkar lägga energi i ”gubbvärlden” och det får henne att självmant säga upp sig relativt snart.⁷³

En annan intervjuperson har liknande uppfattning. Hon tycker att hon har en ledande roll, men upplever att hon inte kan påverka ändå. Hon skulle inte ha något intresse att sitta med i en styrelse eller kommitté eller att bli klubbdirektör. Hon menar att svensk tennis känns för tung, bakåtsträvande och omständigt för det. Hon berättar att hon är ganska unik eftersom hon trots allt arbetar för svensk tennis idag, men säger i samma andetag att det gör hon inte länge till om det fortsätter som det gör. Hon upplever diskriminering och att hennes roll och område inte tas på allvar lika mycket som det görs på herrsidan. Hon skulle vilja, om hon hade orken, utbilda förbundet när det gäller jämställdhet och damtennis, eftersom de råder bristfällig

---

71 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo

72 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo

73 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

kunskap inom de områdena. ”Jag skulle vilja släppa en bomb på allt och ta allt från början, det vill säga hela tennisens verksamhet.”⁷⁴ Hon skulle lägga upp tydliga visioner, mål och en långsiktig strategi för framtiden. ”Idag känns det som förbundet släcker bränder hela tiden.”⁷⁵ Hon skulle även avsätta rimliga resurser för att behålla de före detta elitsatsande kvinnor i organisationen så att man kan ta tillvara på deras kompetens vid tränarutbildningar, i styrelsearbete osv.⁷⁶

Intervjuperson E trivs bra på den ledande position som hon har idag. Hon säger att ledningen talar med henne på samma sätt som de talar med andra. Hon kan komma till sin arbetsplats med vem hon vill och hon känner sig välkommen. Hon berättar att hon har bra kontakt med sina arbetskolligor. Hon säger att hon älskar tennis och anser att hon inte har någon anledning att byta bransch. Samtidigt betonar hon att när det väl kommer till viktiga beslut, får hon inte vara med och bestämma. ”Det är diskriminering, men man är så infiltrerad med det, så att man gör ingenting åt det, utan sitter bara och tänker att såhär är det.”⁷⁷

3.4 Vilka argument finns för jämställd tennis?

Samtliga kvinnor är överens om att det behövs mer kvinnor inom svensk tennis på beslutsfattande positioner. En stor anledning till varför det är så viktigt, är att vid beslut och diskussioner förstå helheten, både från ett manligt - och ett kvinnligt perspektiv.⁷⁸ Det finns en övertygelse att detta är av betydande vikt, så att kvinnornas frågor på agendan inte glöms bort, som det har upplevts att det har gjorts under en lång tid.⁷⁹ ”Det borde vara på tiden att få in mer kvinnor i svensk tennis för att lyfta hela tennisen och inte bara damtennisen.”⁸⁰ Det är otroligt svårt att få igenom beslut och förändringar om det inte är jämställt. Det är kanske ännu viktigare att svensk tennis är jämställd eftersom det har satsats på killarna så länge kvinnorna kan minnas.⁸¹

Om svensk tennis fortsätter att styras av männen som det görs idag, kommer vi fortsättningsvis att se en negativ utveckling

---

74 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

75 Ibid.

76 Ibid.

77 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo.

78 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

79 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

80 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

81 Ibid.

gällande att färre börjar spela tennis och dessutom kommer många som spelar idag försvinna ifrån sporten. Vi kommer inte få fler kvinnliga ledare och styrelseledamöter som är kvinnor, om vi fortsätter att ha ett system som inte kvinnor kan finnas med i. Hela tennisen är uppbyggt för att männen ska trivas och inte tvärt om.⁸²

En kvinna säger att det verkar som att status och vem som styr under Davis Cup-laget är det viktiga och inte att fler börjar spela tennis och behålla de som redan är aktiva. En kvinna skulle aldrig enbart prata herrtennis och Davis Cup vid officiella sammanhang som så ofta sker från Svenska Tennisförbundets håll.⁸³ Eftersom att kvinnorna ständigt lågprioriteras är det viktigt att det finns någon kvinna som orkar stå emot när männen ändå bestämmer det mesta och som kan beakta kvinnornas intresse. Kvinnor får berättat för sig som ung, att man är mindre värd. Detta åskådliggörs genom sämre träningstider, mindre ekonomiska resurser, de sämre tränarna, de sämre resorna och de sämre landslagsoverallerna. En kvinna säger att hon har blivit upprörd så många gånger och dessutom gråtit sig igenom många kvällar då hon satsade som aktiv, bara för att hon har blivit diskriminerad, trots att hon var bättre än killarna många gånger. En arbetsmiljö där både män och kvinnor bestämmer, är den bästa för tennisens utveckling.⁸⁴ Med fler kvinnliga ledare och fler kvinnor på maktpositioner kommer det att födas fler spelare både på dam - och herrsidan. Det är fullt naturligt att kvinnor vet mer om kvinnor och detta borde utnyttjas i svensk tennis ännu mer, även utifrån ett pedagogiskt perspektiv. ”Det skapas ett jättehäftigt klimat när kvinnor och män arbetar ihop i samma mängd.”⁸⁵ När Svenska Tennisförbundets årsmöte brukar äga rum är det huvudsakligen äldre män som närvarar och bevakar sina respektive distrikt.⁸⁶

Det har inte någon avgörande betydelse om det är 7 kvinnor och 2 män i en styrelse. Så länge det är en man som håller i klubban, är det männen som bestämmer.⁸⁷ Männen får de tunga posterna som att ansvara för sponsorer, ekonomi och representation vid olika tillfällen. ”Det

---

82 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

83 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

84 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

85 Ibid.

86 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

87 Ibid.

måste in fler kvinnor i svensk tennis för att kvinnor ska trivas i systemet och miljön, eftersom mångfald berikar.”⁸⁸

En person säger att alla förmodligen vill, att vi ska ha en bra tennisverksamhet. Ska vi bygga upp en bra sådan måste även kvinnorna finnas med. Vi har inte råd som tennisation att tappa sådana krafter. Hon berättar vidare att det är underligt att de bästa tennistränarna i Sverige inte finns med i svensk tennis. Hon menar att det måste vara något fel när det är så. När de kvinnliga tränarna träder fram, ser männen till att få bort dem. De hittar orsaker som inte har med tennis att göra. Kvinnorna brinner för sporten men de orkar inte eftersom all energi försvinner.⁸⁹

Det finns en förmåga att starta upp nya projekt för tjejer och kvinnor där man har stora intentioner och syften att skapa mer jämställdhet och att få in fler kvinnliga ledare i svensk tennis. Det som ofta sker är att man lägger för små resurser när man har de intentionerna. Man kan inte tro att små projekt med obefintliga resurser, löser en så pass stor fråga som jämställdhet.⁹⁰ Det finns en stor förvåning att det har funnits personer inom SvTF som har stått ut så länge i den arbetsmiljön och fått kämpa för att få igenom småsaker.⁹¹ Svensk tennis behöver fler kvinnliga förebilder, och inte bara manliga. Det kommer att utveckla individers tennisspel, människor vid sidan av tennisbanan och alla ledarna, både kvinnor och män.⁹²

3.4.1 Kvinnligt ledarskap – kontra manligt, båda behövs

Män jobbar mer på resultatbasis och kvinnor arbetar mer utifrån en miljö som stimulerar utveckling av individen – människan. Kvinnor föredrar generellt en sådan miljö framför en resultatriktad.⁹³ Det är inte bara tennispersonen som ska prestera, som det upplevs att det görs idag eftersom det är det manliga ledarskapet som gäller i svensk tennis.⁹⁴ En av intervjupersonerna ger sin syn på om det är viktigt att ha kvinnliga ledare.

---

88 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo.

89 Ibid.

90 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

91 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

92 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

93 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

94 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

”Jag tror det för tjejerna, för det är många tjejer som vill ha en kvinnlig ledare, och de har nästan inte haft några, och kanske kan förstå lite mer hur vi fungerar som människor och inte bara köra på som att man vore en kille, det vore bra.”⁹⁵

En före detta elitsatsande kvinna berättar att efter hon hade varit iväg i ca 6 veckor och tävlat, besökte hon Svenska Tennisförbundets kansli för att uträtta några ärenden. Hon hade skadat sig och ingen frågade henne hur hon mårde, trots att de visste att hon skulle bli borta i flera veckor. Däremot undrade männen vad det stod i matchen när hon bröt och frågade hur många rankingpoäng hon skulle förlora. Hon tyckte att männen glömde bort människan och bara brydde sig om resultatet och tennismänniskan.⁹⁶

En av intervjupersonerna tror att män vill sitta på beslutsfattande positioner för att det ger status och makt. Kvinnor har en större önskan att hjälpa individen. Männen ifrågasätter generellt aldrig sin kompetens medan kvinnor gör det vilket är beklagligt.⁹⁷ Det ligger i männens natur att det är status att vara ordförande eller klubbdirektör, medan för kvinnan är det verksamheten och helheten som är det betydelsefulla, och inte bara vad som står på visitkortet.⁹⁸ En kvinna hävdar dock att det inte har någon betydelse om det är kvinnor eller män på beslutsfattande positioner, det som är viktigt är att rätt kompetens finns på området.⁹⁹

Majoriteten av intervjupersonerna anser att det finns olika motiv för manligt och kvinnligt ledarskap. Det är fler kvinnor som jobbar ideellt i tennisföreningar och då är inte styrelsearbete inkluderat. Både män och kvinnor vill bli ledare. ”Det är säkert så att man frågar dem som är lika sig själv, och då frågar män givetvis män, och det skulle nog hända om det bara satt kvinnor i styrelser.”¹⁰⁰

Kvinnligt ledarskap uppfattas mer ärligt och personligt. Det manliga innefattar en hårdare attityd. Kvinnligt ledarskap har också en tendens att underskattas, och att de kvinnor som har lyckats, beskrivs som att de har haft mycket pondus. Män påstår att kvinnor fastnar i detaljer,

---

95 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

96 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

97 Ibid.

98 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo

99 Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

100 Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo.

men det är precis tvärtom. Det är kvinnorna som har den bästa insikten i helheten, och inte fastnar i detaljer, eftersom kvinnligt ledarskap är generellt mer metodiskt och lugnt.¹⁰¹

Kvinnor är bättre på att lyssna och det skulle vara en klar fördel om fler kvinnor börjar coacha tjejer som satsar på sin tennis. ” Tjejer behöver inte mer machosnack, det är gammalt ledarskap som killarna kan ha för sig själva.”¹⁰² En kvinna uttrycker att kvinnor och män inte har olika motiv för sitt ledarskap. Hon tror att både kvinnor och män vill uppleva sina egna drömmar, vill påverka och att var och en har sitt eget syfte. Det går inte att generalisera motivet.¹⁰³

3.5 Vad kan de före detta elitsatsande kvinnorna bidra med?

Majoriteten av de före detta elitsatsande kvinnorna upplever att de har egna erfarenheter som de skulle kunna bidra med. De kan även bidra med ett nytänkande som vidareutvecklar tennisen. ”Det är Svenska Tennisförbundets förlust att de inte har tagit tillvara på all den kompetens som vi har och försökt överföra den på dagens verksamhet, fast egentligen är det alla unga tjejers förlust.”¹⁰⁴ De före detta elitsatsande kvinnorna kan också tillföra en stor del på det mentala planet, bland annat hur man tänker på tennisbanan samt hur det är att spela på den internationella professionella tennistouren, WTA-Tour.¹⁰⁵ En kvinna berättar att hon förmodligen är den enda som verkligen vet vad som krävs för att bli en toppspelare på högsta internationella nivå. All den kunskap som finns hos de före detta elitsatsande kvinnorna, medför att spelarna får ett förtroende för dem. Spelarna känner att de vet vad de pratar om eftersom de har gjort en tidigare elitsatsning. Det gäller alltifrån hur det är att resa utomlands under långa perioder till tränings- och tävlingsspel.¹⁰⁶ ” Tjejer kan lättare identifiera sig med tjejer, men även killar skulle må bra att få ta del av fler kvinnliga tränare i sin vardag. Det skulle skapa en bättre mental miljö, bättre dynamik och en mer tillåtande miljö.”¹⁰⁷

3.5.1 Kvinnorna vill vara aktiva inom utbildning

Det finns kompetens hos dessa kvinnor som skulle göra stor nytta i styrelser och kommittéer i svensk tennis, om bara arbetsmiljön hade varit inspirerande.¹⁰⁸ Kompetensen de har erhållit

---

101 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

102 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

103 Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

104 Ibid.

105 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

106 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

107 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

108 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

genom tennis och näringsliv, skulle stimulera styrelsearbete i svensk tennis på ett betydande sätt.¹⁰⁹ Några av kvinnorna vill också jobba med utbildning inom svensk tennis. De skulle vilja vara betydligt mer aktiva inom olika ledarskapsutbildningar, där det bara finns män idag. Det finns ingen som uppmuntrar till att ta vara på de före detta elitsatsande kvinnorna vid dessa utbildningstillfällen inom SvTF. Kvinnorna känner sig inte välkomna inom det området som kallas utbildning. En kvinna berättar att hon bidrar med en fjärdedel av sin kompetens till svensk tennis idag, eftersom det inte finns någon från förbundet som uppmuntrar henne i arbetet och det känns mödosamt.¹¹⁰ En annan kvinna säger att det finns ett stort intresse hos henne att jobba som coach till både nya oerfarna coacher, och till erfarna coacher. ”Det skulle vara ett drömjobb!”¹¹¹

Att använda dessa kvinnor som språkrör är något svensk tennis borde göra mer, i synnerhet förbundet som använder de före detta elitsatsande kvinnorna alltför sällan. Kvinnorna skulle kunna besöka klubbar och distrikt och berätta för både tränare, klubbledare om hur det är att spela på heltid, hur man kan träna bättre och effektivare. Den aktiviteten skulle kunna få fram nya tennisstjärnor. Svensk tennis behöver få ny energi och få fler att tycka att tennis är roligt, kul och spännande, då kan dessa kvinnor hjälpa till en hel del. Alltför ofta släpper man fram äldre män när man ska prata tennis och det blir ointressant att lyssna på eftersom man alltid skildrar herrtennis.¹¹²

3.5.2 Kvinnorna uppmanar till jämställdhetsplan

En intervjuperson säger att man måste individanpassa arbetsmiljön för både kvinnor och män om man vill ha en bra organisation. Hon betonar att man borde ge förutsättningar till personalen att utvecklas på flera områden och inte ha en mall för hur det ska se ut och hur man ska arbeta. Detta saknas på SvTF idag.¹¹³ Det skulle behövas göras ett åtgärdsprogram för att få det mer jämställt inom tennisen. Till att börja med skulle en jämställdhetsplan vara på sin plats. Därefter skulle utmaningen ligga i att förankra planen i verkligheten och se till att samtliga på beslutsfattande positioner inom svensk tennis fick kunskap om jämställdhet, och

---

109 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

110 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

111 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

112 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

113 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

ha en obligatorisk utbildning för dem. Det är en förutsättning att tennisen lägger upp sina egna mål gällande jämställdhet för att främja utvecklingen.¹¹⁴

3.6 Finns det något intresse från de före detta elitsatsande kvinnorna att vara en del av svensk tennis?

3.6.1 De positivt inställda

En person säger att det beror helt på vilka man får arbeta med och vilka man har i sin omgivning.¹¹⁵ Arbetsmiljön och arbetsvillkor är viktiga faktorer som spelar in. Det måste vara en arbetsmiljö som ger kraft och energi, där man kan påverka sitt arbete. Då är det intressant att vara en del av svensk tennis.¹¹⁶ En kvinna som är aktiv idag berättar att hon gärna skulle vilja bidra ännu mer, framförallt med hennes internationella kompetens. Hon önskar dock att det fanns någon som lyssnade på henne och vågade ge henne befogenheter att få möjligheten att påverka och förändra svensk tennis.¹¹⁷ En före detta elitsatsande kvinna berättar att det skulle vara en nystart att börja jobba på Svenska Tennisförbundet eftersom det är nya konstellationen där idag, mot vad det var tidigare när hon arbetade där.

Förbundet blir ju ett samlingsnamn för någonting som inte har med det att göra. Jag kan ju inte vara arg på ett förbund, utan det här var ju att jag blev besviken på vissa saker.¹¹⁸

Det skulle inte vara ett hinder att komma tillbaka till svensk tennis igen, trots att man har varit involverad berättar en kvinna. Hon säger att det ibland handlar om att få distans till sin idrott och även livssituationen påverkar om man vill bli involverad. ”När man väl har fått det på sin plats kan det säkert vara intressant med en ledande position i svensk tennis.”¹¹⁹

3.6.2 De negativt inställda

Några av de före detta elitsatsande kvinnorna har inget intresse att vara en del av svensk tennis. En intervjuperson undrar om någon kvinna någonsin kommer att bli erbjuden en

---

114 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G, egna anteckningar, I författarnas ägo.

115 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

116 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

117 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

118 Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

119 Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

generalsekreterarroll eller ordförandeskap för SvTF. ”Kvinnor kommer aldrig ha makt i Svenska Tennisförbundet, så är det bara.”¹²⁰ En annan kvinna frågar sig själv varför hon ska jobba för svensk tennis när hon aldrig fått något, trots att hon har ställt upp många gånger, både för landslaget och vid andra tillfällen, under många år.¹²¹ Ett annat intervjuobjekt berättar att hon inte ens skulle tänka tanken att involvera sig i svensk tennis. ”Det skulle vara för mycket skit att gräva i.”¹²²

Före detta elitsatsande kvinnor vänder sig till andra yrken eftersom det ligger i deras natur att jobba i organisationer som är mer jämställda, säger en intervjuperson. Kvinnorna som har elitsatsat, har sett tillräckligt mycket bakåtsträvande i svensk tennis för att känna känslan att man verkligen vill, och orkar engagera sig i tennisen igen.¹²³ Förmodligen vill svensk tennis inte att kvinnorna ska bidra med mer, svarar en annan kvinna.¹²⁴ ”Man vet vilken politik som föregår där och gubbarna som bestämmer vet inte hur det är att vara kvinna och spela.”¹²⁵ En av de före detta elitsatsande kvinnorna tycker att hon kan bidra med en lösningsinställning istället för den upplevda probleminställningen som finns idag på förbundet. Däremot tror hon att det inte skulle uppskattas och menar att det är bättre att lägga sin energi och kunskap på en annan arbetsplats.¹²⁶

3.7 Vad tycker en man på ledande position om att så få före detta elitsatsande kvinnor inte finns på ledande positioner?

Vi frågade intervjuobjekt D om hans åsikt varför han tror att det finns så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis.

Ja, det är en extremt... det är ju en machovärld på något sätt, det är ju mycket gubbar som sitter, och det tycker ju jag också som också snart börjar bli en gubbe nu, men jag tycker själv det är väldigt mycket gubbvärld. Och sen så upplever jag också att väldigt många män, de vill göra någon typ av förändring men de

---

120 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

121 Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

122 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H, egna anteckningar, I författarnas ägo.

123 Ibid.

124 Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I, egna anteckningar, I författarnas ägo.

125 Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo och Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

126 Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A, bandupptagning med egna anteckningar, I författarnas ägo.

förstår inte riktigt hur de ska göra, och de förstår kanske inte att deras vanliga naturliga sätt att agera eller tänka eller prata bidrar fortfarande till att det är så som det är. Jag har upplevt det som att det finns en större öppenhet idag för de här frågorna, helt klart.¹²⁷

Han menar även att kvinnor generellt måste få en tydligare förfrågan för att anta erbjudandet att få en ledande position medan män inte ser begränsningar på samma sätt. Han förmodar även att det inte är så att klubbar och styrelser inte vill ha in fler kvinnor och tjejer på ledande positioner. De saknar däremot förståelse för hur man ska agera för att lyckas med detta. Han berättar att han anser att det är viktigt med fler kvinnor på beslutsfattande och ledande positioner inom svensk tennis. Han säger att företag där det är jämställd könsfördelning hos de anställda, resulterar i en mer lönsam verksamhet än de företag som inte har det. En annan anledning är att vi ser saker från olika perspektiv och kompletterar varandra bra. Han ger följande exempel:

Vi ska renovera klubben och hallen då,[...] och så skulle vi i köket då, det skulle finnas vissa grejer i köket, fläktar och lite allmänt sånt, så säger den ena frun, eller mamman som sitter med i styrelsen då, vi måste ha en ugn också, säger hon. Varför då, varför skall vi ha ugn liksom? [...] Men du har ju själv sagt att varje gång man kommer hit så, för hon bakar nämligen bröd och sådär ibland, och andra säger gud vad gott det luktar, då blir det världens stämning kring det här med nybakat bröd och sådär. Det var självklart för henne att ha ugn så att hon kunde få baka bröd då där någon gång, när vi har klubbmatcher och så, och det tänkte ju vi killar inte på.¹²⁸

Han anser även att kvinnligt ledarskap är mjukare, mer eftertänksamt och de använder också en annan terminologi. Kvinnor har ett mer socialt motiv och män är mer resultatbaserade i sin verksamhet. Mannen och kvinnan skulle må bra av att ta del av varandras kunskaper eftersom det skulle skapa ett bra arbetsklimat. Han berättar vidare att det bedrivs bra projekt för tjejer

---

127 Intervju 6/2 2006 med intervjuobjekt D, bandupptagning med utskrifter, I författarnas ägo.

128 Ibid.

på distriktsnivå. En del av handslagspengarna från Riksidrottsförbundet är också avsatta för att få fler tjejer att börja spela tennis. Problematiken är att det har funnits en tendens till att bra projekt, som har startats upp och som har berört kvinnliga frågor ofta inte har fullföljts eller utvärderats efter projektidens slut. Han säger också att han skulle vilja arbeta mer med jämställdhetsfrågor eftersom han har kontinuerlig kontakt med klubbstyrelser i Sverige.¹²⁹

Han hoppas att många av de före detta elitsatsande kvinnorna har blivit mammor och på så sätt får sina barn intresserade av tennis och vill komma tillbaka till sporten. I många tennisklubbar är det juniorer som står för det största medlemsantalet, sedan är det tämligen många veteraner. Den grupp som är representerad i mindre skala är personer mellan 25 och 40 år. Han ser det som en utmaning att försöka locka tillbaka dessa personer som har gjort karriär och skaffat barn.¹³⁰

---

129 Ibid.

130 Ibid.

4 Sammanfattande diskussion

4.1 Kvinnornas bild av svensk tennis

Frågan om varför det finns så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis, berör inte enbart de före detta elitsatsande kvinnorna. Det angår kvinnor generellt i svensk tennis, eftersom det är så få kvinnor som finns på ledande positioner. Kritiken har i stor omfattning, varit direkt riktad mot Svenska Tennisförbundet och dess organisation. Detta är inte unikt för tennisen utan är ett vedertaget problem för idrottsrörelsen. Eva Olofsson förklarar detta med att "idrotten har skapats av och för män och dessutom beskrivits av män".¹³¹ Med hjälp av vår teoretiska bakgrund kan vi konstatera att problemet är ännu större. Mannen är norm och har varit det i alla tider, vilket betyder att samhället har skapats av och för män och dessutom beskrivits av män.

Vi har under intervjuerna ställt frågor som är direkt relaterade till förbundet, men även när vi har diskuterat och frågat om svensk tennis i stort, har få av intervjupersonerna berört klubbar och distriktsförbund som exempel, utan SvTF har engagerat och upprört. Detta tyder på att förbundet i mångt och mycket får representera hela svensk tennis. En orsak till detta kan vara att flera av kvinnorna har haft en nära relation med SvTF under sin aktiva karriär och att SvTF är ytterst ansvarig för hela svensk tennis verksamhet.

Kritik som har framkommit mot förbundet är att det skulle vara svårt att arbeta där eftersom samma folk är kvar och organisationen har få nya tankar och idéer. Förbundsstyrelsen får kritik för att den har suttit kvar för länge och att den inte har någon självkritik. Vid en närmare titt på vilka styrelsemedlemmar och anställda som jobbar idag jämfört med för 3-5 år sedan, ser vi att kritiken inte är riktigt befogad utifrån den aspekten. Under de senaste åren har det tillkommit ny generalsekreterare, ny sportchef, nya landslagscoacher, såväl på junior- och seniorsidan, samt en klubbutvecklingsansvarig. I styrelsen har minst 7 personer bytts ut under den senaste 3-5 års period. Däremot har nuvarande ordförande haft sin post sedan 1999.¹³² Vår uppfattning är att de före detta elitsatsande kvinnornas bild av förbundsledningen inte stämmer överens med hur förbundet ser ut i verkligheten. Detta tycker vi åskådliggör att förbundet är och har varit dåliga på att informera om vilka förändringar som man faktiskt har

---

¹³¹ Ingela Cerderberg, Eva Olofsson, s. 182.

¹³² Telefonintervju 6 februari, Johan Porsborn, Informationsansvarig, Svenska Tennisförbundet

åstadkommit, vilket gör att bilden av förbundet blir onödigt negativ både internt i organisationen och gentemot omvärlden.

4.2 Homosocialitet i svensk tennis

Kvinnorna har även tagit upp den synnerligen negativa aspekten att det sitter ”sanningar i väggarna” och att det finns en dålig kvinnosyn inom svensk tennis och framför allt på SvTF. Denna bild anser vi att förbundet inte har arbetat med och gjort någonting åt, eftersom kvinnorna som är aktiva idag har liknande upplevelser som de kvinnor som har lämnat svensk tennis. De är engagerade men upplever att de har svårt att få gehör för sina idéer och kommer förmodligen att lämna svensk tennis snart. Dessa sanningar i väggarna och att det är så gubbigt och traditionsstyrt hur det borde och ska vara, kan förklaras med homosocialitet. Tennis är en sport för män där kvinnor inte ska passa in. Eftersom det nästan uteslutande sitter män i styrelser och som anställda är det inte besynnerligt att det är få kvinnor i svensk tennis på ledande positioner eftersom män väljer män. Homosocialiteten är ytterligare en förklaring till varför flera av intervjuobjekten anser att det är samma personer som sitter kvar. Det byts ut personer i styrelser och på kansliet men det är liknande personer som kommer in vilket gör att förändringarna inte blir så ansenliga.

Det stora problemet med homosocialiteten är att det kvinnliga synsättet försvinner. När man i den svenska tennisrörelsen pratar externt om tennis så pratar man om herrtennis. Många av de intervjuade före detta elitsatsande kvinnorna har upplevt att de var ständigt lågt prioriterade när de var aktiva. Alla intervjuobjekten säger att de kan bidra med mycket till svensk tennis. Framför allt med kunskap om vad det innebär att vara elitsatsande idrottsskvinna, men även inom utbildning i svensk tennis. Flera intervjupersoner säger att det är av yttersta vikt att det finns någon kvinna som orkar stå emot när männen bestämmer det mesta och som kan beakta kvinnornas intresse. Några intervjuobjekt skulle kunna tänka sig att komma tillbaka till svensk tennis och få en ledande position eftersom de vill vara med och påverka och de tror att arbetsklimatet är bättre idag. Olyckligtvis är det flera kvinnor som inte kan tänka sig att ha en ledande roll inom svensk tennis, fastän de tror att de behövs. De anser att det är tungrott och ett gubbvälde. Detta är homosocialitetens stora problem och medför att många kvinnor inte ens försöker att ta en ledande roll. Så länge rekryteringsbasen och beslutsfattare domineras av ett kön kommer det att leda till ojämn könsfördelning. Informella nätverk – de personliga och

informella kontaktvägarna – nämns i flera studier som hinder och utslagsgivande för kvinnor när det gäller att avancera.¹³³

Att 81% av de före detta elitsatsande männen, från vår kvantitativa undersökning, är på ledande positioner inom svensk tennis, visar tydligt att de väljer, vill och har möjlighet att stanna kvar i tennisen. Däremot är det endast 9% av de före detta elitsatsande kvinnorna som antingen väljer, vill eller har möjlighet att stanna kvar.

4.3 Männens vill men vet inte hur

Vi anser att det inte bara behöver bero på en ovilja från männens sida att få in kvinnor i svensk tennis. Männens ser inte att de är bromsklossen i arbetet att få det mer jämställt, eftersom de flesta som sitter på ledande positioner liknar varandra och de tar inte del av åsikter som starkt skiljer sig från sina egna. Mannen som vi intervjuade tycker att det är viktigt att få in fler före detta elitsatsande kvinnor i verksamheten men han tror att många män inte riktigt förstår hur de ska göra. Männens förstår inte att deras vanliga naturliga sätt att agera, tänka eller prata fortfarande bidrar till att det är som det är. Sedan tar han upp ett exempel med en fru och en ugn och nybakat bröd, som anledning till varför vi ska ha kvinnor på ledande positioner. Detta anser vi åskådliggör att intervjuobjektet är en av dessa män, som han själv pratar om, som inte förstår att hans naturliga sätt att agera och prata fortfarande bidrar till att det är som det är. Vi är medvetna om att det är svårt att dra en generell slutsats utifrån endast en mans personliga åsikt, men vi tror att detta är en vanlig företeelse baserat på våra egna erfarenheter.

4.4 Vilka argument finns för jämställd tennis?

Vi kan konstatera utifrån bakgrund och resultat att svensk tennis är långt ifrån jämställd. RF menar att jämställdhetsarbetet har setts som en kvinnofråga med kvinnan i fokus under lång tid. Det är precis så det inte ska vara och därför uppmanar RF idag till förändringar i hela idrottsrörelsen att komma bort från att det är en kvinnofråga. Jämställdhet är en fråga för både kvinnor och män och alla måste fundera på varför båda könen ska vara representerade. Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Anledningen till detta är att idrotten blir mer demokratisk och utvecklande för båda könen. Om det är uttalat eller inte är svårt att påvisa, men utvecklingsarbete för ökad jämställdhet kan ibland möta motstånd, från både män och kvinnor. Motståndet kan antingen

---

¹³³ Ingela Cerderberg, Eva Olofsson, s. 51.

vara oklart eller bokstavligen uttalat. Författarna bedömer att jämställdhetsfrågan inte kan ha funnits som en högprioriterad fråga i svensk tennis utan fått stå i skymundan, då andra frågor har ansetts vara viktigare. Detta kanske kan bero på att kvinnor inte alltid lägger fram kritik och förändringar på det mest effektiva sättet, det kan bli för mycket ”korstågsvarning” och detta kan bemötas med motsatt effekt hos männen – att ingen förändring sker.

En intervjuperson berättar att hon är trött på att höra att man satsar på tjejerna, men egentligen gör man det inte fullt ut enligt henne. Den diskussionen är tröttsam att ta del av som kvinna. Det borde vara på tiden att få in mer kvinnor i svensk tennis på beslutsfattande positioner för att lyfta hela tennisen och inte bara damtennisen.

4.5 Inga fler sidoprojekt – Svensk Tennis måste vilja satsa på jämställdhet

Vi har sett det i svensk tennis och vi ser det än, sidoprojekt och handslagspengar som riktas till olika ”tjejprojekt” – allt för att man säkert i god tro, vill förbättra jämställdhetsarbetet i svensk tennis. RF menar att ofta blir jämställdhet ”vid-sidan-av-projekt” eller politisk riktig retorik i olika skrifter och yttranden och inte förverkligade i praktisk handling.¹³⁴ Denna bild förstärks även av mannens uttalande om att många projekt, som har startats upp och som har berört kvinnliga frågor ofta inte har fullföljts eller utvärderats efter projekttidens slut. En kvinna uttryckte även att man inte kan tro att små projekt med obefintliga resurser, löser en så pass stor fråga som jämställdhet. Detta är en fråga som kräver sin tid, men framför allt rätt. Det är en fråga om mänskliga rättigheter och demokrati som är oundgänglig för en organisation som gärna vill kalla sig en stor folkrörelse. Det är otroligt svårt att få igenom beslut och förändringar om det inte är jämställt både från manligt respektive kvinnligt perspektiv. Vi måste komma ifrån tankesättet att det inte finns några kvinnor att välja till styrelsen eller som vill vara ledare. Detta har tydligt visat sig genom våra intervjuer. Det handlar nu om att fundera hur vi aktiverar både kvinnor och före detta elitsatsande kvinnor i svensk tennis, dels de som har medvetet lämnat tennisen, och de få som trots allt finns kvar. Det handlar också om hur vi aktiverar männen i jämställdhetsarbetet så att vi kommer ifrån homosocialiteten i svensk tennis. Vi anser att om man ska få jämställd tennis, bör man uttala detta oerhört tydligt och arbeta fram en jämställdhetsplan för svensk tennis. Därefter bör den förankras i Svenska

---

¹³⁴ Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 23.

Tennisförbundets organisation på alla nivåer. Först då kan jämställdhetsperspektivet spridas vidare och kan integreras i den dagliga verksamheten i svensk tennis.

4.6 Jämställd arbetsmiljö – bättre och roligare arbetsklimat

En annan sak som blev uppenbar under examensarbetets gång var att en jämställd arbetsmiljö upplevs skapa ett bättre arbetsklimat. En arbetsmiljö där både män och kvinnor bestämmer och jobbar tillsammans, är också den bästa för tennisens utveckling. Med fler kvinnliga ledare och fler kvinnor på maktpositioner kommer det också att födas fler spelare både på dam - och herrsidan. Det borde utnyttjas i svensk tennis ännu mer. Det skapas ett stimulerande arbetsklimat när kvinnor och män arbetar ihop i samma mängd. Än idag upplevs det som att kvinnorna står för de mjuka värdena, och männen håller koll på ekonomi, tar de tunga posterna, sköter sponsorerna samt åker och representerar vid olika tillfällen. Studier visar att kvinnor beter sig mer passivt i mansdominerande grupper.¹³⁵ Därför är det av ännu större vikt att få in fler kvinnliga representanter i svensk tennis på beslutsfattande positioner.

Idag möter jämställdhetsfrågor inte lika stort aktivt motstånd som förr. Inte alltför ofta så finns det en politisk korrekt hållning, man säger att man jobbar med jämställdhetsfrågor. Däremot förekommer det ett tyst och diffust motstånd som säkerligen många gånger är omedvetet som medvetet. Det är beklagligt att en kvinna kan vara styrelseledamot och ändå känna att hon inte får vara med när väl de viktiga besluten tas. Vi kommer inte få fler kvinnliga ledare och styrelseledamöter som är kvinnor, om vi fortsätter att ha ett system som inte kvinnor finns med i. Hela tennisen är uppbyggt för att männen ska trivas och inte tvärt om.

4.7 Mer kvinnligt ledarskap behövs i svensk tennis

Uppfattningen om vilka egenskaper som är genuint manliga respektive kvinnliga varierar mellan våra intervjupersoner. Men en sak kan vi konstatera - vi har olika erfarenheter beroende på om vi är man eller kvinna. Män jobbar generellt mer utifrån resultat och kvinnor generellt mer med utveckling av individen som människa. Kvinnor föredrar för det mesta en sådan miljö framför en resultatnriktad.

Något som slog oss efter att vi hade gjort intervjuerna var hur kvinnorna ibland sa emot sig själva. De flesta ville inte generalisera manligt och kvinnligt ledarskap, men det fanns

---

¹³⁵ Ingela Cerderberg, Eva Olofsson , s. 99.

omedvetet en föreställning hos dem vad som var manligt och kvinnligt. Även om kvinnorna inte vill generalisera så ligger det så djupt rotat hos varje individ, vilket betyder att det inte går att undvika att ändå ha föreställningar om manligt och kvinnligt. Detta betyder att det även finns kvinnor som vill förändra men vet inte alltid hur.

Det måste bli en bättre balans gällande relationen kvinnor och män på beslutsfattande positioner i svensk tennis, för konsekvenserna kommer att bli positiva. Svensk tennis kommer att behålla fler flickor och pojkar, kvinnor och män längre i tennisrörelsen. Språket kommer att bli bättre, machosnacket bland de manliga ledarna kommer att förändras – vilket tjejer kommer att uppskatta. Vi pratar annorlunda med varandra om man har en mer jämställd miljö. Får Svenska Tennisförbundet även ökad kunskap om jämställdhet och att svensk tennis blir medveten om hur personerna på de ledande positionerna pratar idag, att mannen och herrtennis är norm, kan svensk tennis verkligen förändra sig till det bättre.

4.8 Den ekonomiska aspekten – intäkterna kommer att påverkas

Svensk tennis borde även inleda ett omfattande jämställdhetsarbete utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Mannen vi intervjuade berättade att företag där det råder jämställd könsfördelning hos de anställda, resulterar i en mer lönsam verksamhet än de företag som inte har det. Detta är något som Svenska Tennisförbundet borde anamma, eftersom det är naturligt att de går i bräschen för övriga distrikt och klubbar ute i landet.

RF är oerhört tydliga i sitt jämställdhetsarbete, i synnerhet efter revideringen av den nya jämställdhetsplanen 2005, att bidragets omfattning till respektive specialförbund kommer att påverkas antingen negativt eller positivt beroende på ett par kriterier som ska vara uppfyllda. Ett av kriterierna för att tilldelas bidrag, och förmodligen det tyngsta, är jämställdhetsplanens delmål om representation i styrelser och valberedningar, samt förutsättningarna för idrottsaktiva kvinnor inom respektive specialförbund.¹³⁶ Svensk tennis uppfyller idag inga av idrottens jämställdhetsplans delmål, och det är oroande inför framtiden. Det kan medföra förlorade intäkter redan 2007 och framåt, i betydande belopp.

Fler kvinnor på ledande positioner leder till fler kvinnliga ledare och ger upphov till att fler börjar spela tennis – killar som tjejer. Det kommer också leda till att vi kan behålla fler tjejer

---

¹³⁶ Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, (Stockholm, juli, 2005), s. 22.

och kvinnor i tennisen. Det gynnar svensk tennis i form av ökade intäkter gällande licens- och anmälningsavgifter, medlemsavgifter och övriga verksamhetsintäkter.

4.9 Slutsats

Svensk tennis är inte jämställd. Orsaken är att svensk tennis är homosocialiserat vilket också är grunden till att det finns så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner. Av samma anledning lyser även övriga kvinnor med sin frånvaro. Män väljer män som är socialt lika dem själva. Det är därför inte underligt att det finns före detta elitsatsande män på ledande positioner eftersom de passar in i detta system. Homosocialiteten berör alla kvinnor och inte bara de före detta elitsatsande kvinnorna. De få före detta elitsatsande kvinnor som finns på ledande positioner idag, upplever samma homosocialiseringsproblem som de kvinnor som har lämnat svensk tennis, vilket visar att det inte har skett någon markant förändring. Alla kvinnor kan bidra med kunskap och erfarenhet till svensk tennis, men i princip ingen vill på grund av homosocialiteten som åskådliggörs genom ”sanningar i väggarna”, dålig kvinno- och tungrott arbetsklimat.

Svensk tennis måste snarast börja arbeta medvetet och aktivt med jämställdhetsfrågor och sin homosocialiseringsproblematik. Det finns flera motiv till detta, framförallt för att inte förlora stora befintliga ekonomiska resurser i form av bidrag från Riksidrottsförbundet. Fler kvinnor på ledande positioner gynnar svensk tennis i form av ökade intäkter gällande licens- och anmälningsavgifter, medlemsavgifter och övriga verksamhetsintäkter. Jämställd könsfördelning i svensk tennis medför dessutom en mer vinstgivande verksamhet.

Jämställd könsfördelning ger dessutom ett bättre arbetsklimat eftersom vi får in två olika synsätt i verksamheten. Män jobbar generellt mer på resultatbasis och kvinnor på utvecklingsbasis. Båda delar är lika viktiga i en idrottsrörelse som tennisen är. Det är en förutsättning att svensk tennis och i synnerhet förbundet, börjar förstå allvaret med att öka kunskapen och verklighetsförankra bilden, av hur ojämnt det är. Mannen och herrtennis är fortfarande norm år 2006. Så länge SvTF inte inser allvaret i dessa frågor och gör någonting aktivt åt det, kommer förbundet att få leva med att bli symbol för hela svensk tennis och bli kritiskt granskade av omvärlden – i synnerhet av de före detta elitsatsande kvinnorna. Kvinnorna har å andra sidan ett stort ansvar att inte falla in i gamla mönster och låta bli att dra stora generella slutsatser, om vad som är manliga respektive kvinnliga egenskaper. Nu har vi,

genom detta examensarbete, lagt fram ett underlag hur illa och ojämnt det är – vår förhoppning är nu att Svenska Tennisförbundet engagerar sig så mycket som *man* kan.

4.10 Fortsatt forskning

Eftersom tennisens jämställdhetsarbete i princip inte existerar, finns det en hel del frågor man kan gå vidare med i fortsatt forskning. Eftersom vi endast tagit fram en bild av hur det ser ut idag, skulle vi gärna se att någon gör anspråk på att undersöka hur man kan förbättra jämställdhetsarbetet och förändra homosocialiteten i svensk tennis. När svensk tennis på allvar kommit igång med jämställdhetsarbete, är det viktigt med uppföljning och utvärdering för att se om de uppsatta målen infrias. Under examensarbetets gång kom vi även i kontakt med problematiken kring Svenska Tennisförbundet oförmåga att berätta och visa upp sin verksamhet för omvärlden. Detta är också något man kan forska vidare inom eftersom vi lever i ett informationssamhälle.

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

Muntliga källor

I författarnas ägo

Bandupptagning med fullständiga utskrifter

Intervju 6/2 2006 med intervjuobjekt D

Intervju 7/2 2006 med intervjuobjekt E

Bandupptagning med egna anteckningar

Intervju 30/1 2006 med intervjuobjekt A

Intervju 31/1 2006 med intervjuobjekt B

Intervju 1/2 2006 med intervjuobjekt C

Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt F

Egna anteckningar

Intervju 9/2 2006 med intervjuobjekt G

Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt H

Intervju 12/2 2006 med intervjuobjekt I

Telefonintervju med egna anteckningar

Intervju 6/3 2006 med Johan Porsborn

Tryckta källor

Averbo, Frida, *På lika villkor – Om könsordning och jämställdhetsarbete inom idrotten*, Riksidrottsförbundet, (Stockholm 2004)

Cerderberg, Ingela, Olofsson, Eva, *En katt bland hermeliner – forskningsöversikt om kvinnor och ledarskap*, (AB Danagård Grafiska, Ödeshög 1996)

Dorfinger, Karin & Moström, Karin. *Tiden hjälper till – men räcker inte! – om jämställdhet inom idrotten.*, Sveriges Riksidrottsförbund, Forskning och Utveckling, 2005, (Stockholm: Jämställdhetsutveckling AB, 1995)

Ekersund, Henrik, *Nulägesrapport 2000 – En sammanställning av en riksomfattande enkätundersökning genomförd under hösten år 2000*, (Svenska Tennisförbundet, Utvecklingsblocket, pappersformat, 2000)

Hirdman Yvonne, *Genus – om det stabila föränderliga former*, 2003 (Liber, Malmö)

Holme, Idar Magne, Krohn Solvang, Bernt, *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, (Studentlitteratur, Lund 1991)

Larsson, Håkan, *Iscensättning av kön i idrott. En nutidshistoria om idrottsmannen och idrottskvinnan*, (Stockholm, 2001)

Larsson, Håkan, "Att bli bra, eller bara snacka med kompisar" – *En studie om idrott och genus*, (Stockholm 1998)

Olofsson, Eva, *Har kvinnorna en sportslig chans? – Den svenska idrottsrörelsen och kvinnorna under 1900-talet*, (Umeå 1989)

Riksidrottsförbundet, *Kvinnor och män inom idrotten 2004 – Statistik från Riksidrottsförbundet*, (Stockholm, 2005)

Riksidrottsförbundet, *Idrottens jämställdhetsplan 2005*, Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, (Stockholm, juli, 2005)

Trost, Jan, *Kvalitativa intervjuer*, (Studentlitteratur, Lund, 1993, 1997)

Jämställdhetspolitiken inför 2000-talet. (Regeringens skrivelse 1999/2000:24.)

Elektroniska källor

www.rf.se

< it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, *Idrotten i siffror 2004*,

< http://www.rf.se/t3.asp?p=14967>, Pdf-format, (2005-12-02)

< it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, <http://www.rf.se/Organisation.asp?WCI=wiStart> (2006-01-25)

< it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, <http://www.rf.se/Organisation.asp?WCI=wiStart>, Stefan Berg, idrottspolitisk chef, RF, (2006-01-25)

< it@rf.se>, Riksidrottsförbundet, http://www.rf.se/t3.asp?p=26285&x=1&a=30931, (2006-01-30)

www.svenskidrott.se

<http://www.svenskidrott.se/tidningen/t2.asp?p=72576>, (2006-02-20)

www.tennis.se

<webmaster@tennis.se>, Svenska Tennisförbundet, <http://www.tennis.se/t2.asp?p=48469>, (2006-01-25)

http://susning.nu

<lars@aronsson.se>, <http://susning.nu/Homosocialitet>, (2006-03-10)

www.ne.se

kundcenter@ne.se,

<http://mx.ihs.se:2087/jsp/search/article.jsp?i_art_id=O869222&i_word=homosocialitet>, (2006-03-16)

Bilaga 1 - Käll- och litteratursökning

VAD?

Ämnesord	Synonymer
<i>jämställdhet</i> <i>genus</i> <i>kvinnligt</i> <i>tennis</i> <i>idrott</i> <i>diskriminering</i> <i>ledarskap</i>	<i>sport</i>

VARFÖR?

Vi har valt ovanstående ämnesord eftersom vi anser att de har gett oss relevant information och data. Jämställdhet är ett begrepp som är brett därav har vi tagit kontakt med sidor utanför idrottsrörelsen, eftersom det är ett vedertaget problem i samhället – ojämställdhet.

HUR?

Databas	Söksträng	Antal träffar
<i>IRIS</i>	kvinnor ledarskap	51
<i>IRIS</i>	tennis	361
<i>IRIS</i>	kvinnor tennis	11
<i>IRIS</i>	diskriminering	11
<i>IRIS</i>	jämställdhet	151
<i>IRIS</i>	idrott och genus	98
<i>Artikelsök</i>	diskriminering och idrott	47
<i>Artikelsök</i>	jämställdhet och idrott	3
<i>Sport Discus</i>	woman + tennis + leadership	12
<i>Sport Discus</i>	woman + tennis + discrimination	2
<i>DIVA</i>	tennis	3
<i>DIVA</i>	kvinnligt ledarskap	

KOMMENTARER:

Vi hittade bra material i IRIS eftersom det hade idrottslig anknytning. När vi sökte på ordet jämställdhet fick vi fram stor mängd information som hjälpte oss i vårt examensarbete. Vi har tagit del av litteratur, dokument samt Internetsidor som har berörts under inläsningen, men som inte kom med i arbetet. Det finns mycket skrivet om genus, jämställdhet överlag, däremot fick vi fram knapphändig information kring detta inom tennis.

Bilaga 2 - Intervjuguide

Inledning: Berätta kortfattat om din tennisbakgrund

Svensk tennis

1. Är du aktiv inom svensk tennis idag?
2. Vad gör/arbetar du med idag?
3. Skulle du ha något intresse av att få en ledande roll i svensk tennis?
4. Skulle en post som Generalsekreterare/Styrelseledamot/Ordförande i Svenska tennisförbundet intressera dig?
5. Finns det något område som du skulle vilja vara aktiv inom/arbete med i svensk tennis?
6. Känner du att du skulle kunna bidra med någonting?
7. Varför finns det så få före detta elitsatsande kvinnor på ledande positioner i svensk tennis?
8. Efter att din aktiva karriär var slut, har du upplevt att du blivit särbehandlad någon gång?
9. Hur ska svensk tennis behålla före detta elitsatsande kvinnor i svensk tennis?

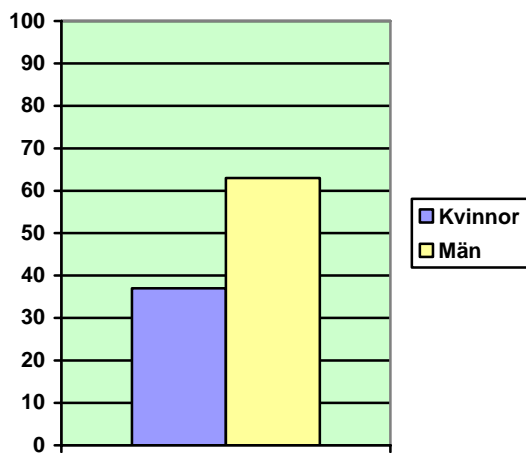
Svenska Tennisförbundet

1. Hur har Svenska tennisförbundet agerat efter att du har avslutat din aktiva karriär?
2. Har förbundet gjort någonting för att behålla er inom organisationen?
3. Skulle Svenska Tennisförbundet förmått ha gjort mer för att behålla er inom organisationen?
4. Om de inte har gjort det, vad tror du det beror på?
5. Är det viktigt med fler kvinnor på beslutsfattande och ledande positioner inom svensk tennis och varför?

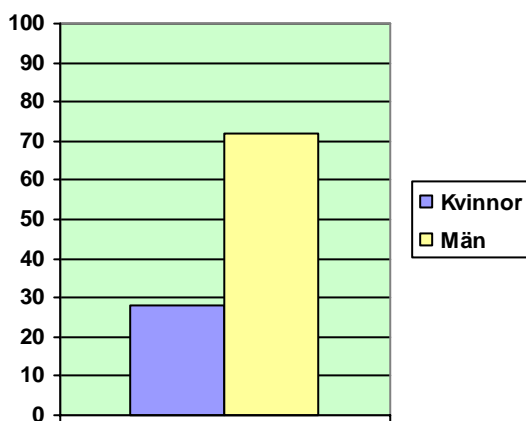
Kvinnligt och manligt ledarskap

1. Uppfattning om kvinnligt ledarskap
2. Behövs det? När behövs det? Varför behövs det?
3. Skiljer sig kvinnligt och manligt ledarskap? Hur i så fall?
4. Har kvinnor och män olika motiv för sitt ledarskap?

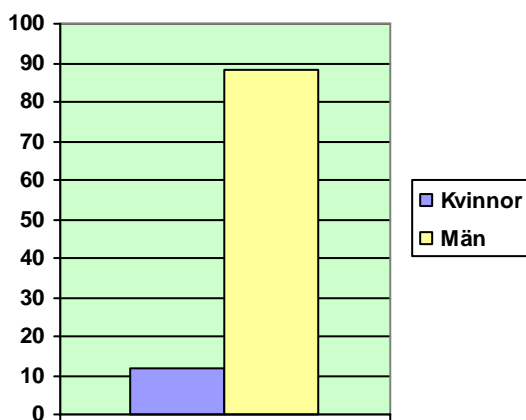
Bilaga 3 - Figurer

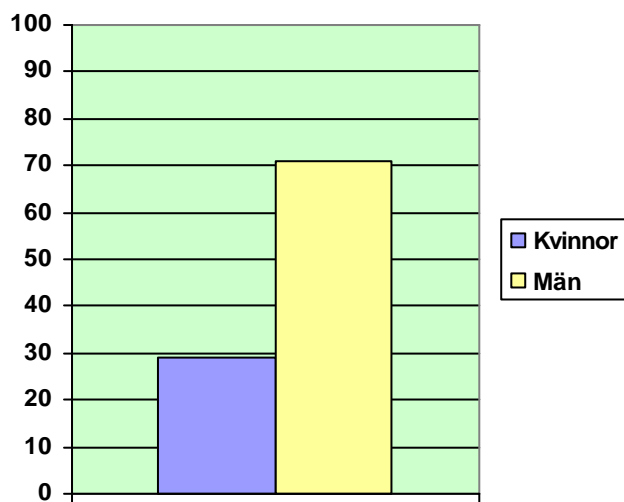
Figur 5 - Medlemsfördelningen mellan könen i %

Figur 6 - Könsfördelningen i SF:s styrelser

Figur 7 - Könsfördelningen i SvTF:s råd/kommittéer i %

Figur 8 - Könsfördelningen i SvTF:s förbundsstyrelse i %